

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
 Išleistas kas ketvirtą dieną Chicago, Ill.

Kaina metams:
 Amer. \$2.00 | Užsien. \$3.00
 Prancūzų tur buti išskaičiuoti už mokymą.

Kataliko spausdinti apšvietimo visuomenės knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užrašydami "Kataliką", siųskite prenumeratą arba laiškus sekantiems adresu:
JOHN M. TANANEVICZ
 8244 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
 Published every Thursday at Chicago, Ill.
 Subscription \$2.00 per Year.

Advertising Rates on Application.
 Book and Job printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern Languages. : : :

All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
 8244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvėstas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 44

Chicago, Ill., 28 d. Spalnio (October) 1909 m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1879

Dr. Alexander M. Rakus
 ANTIQUARIAN & NUMISMATIST

Metai XI

Politiškos Žinios.

Rusija.

Suomijos likimas.

Caras neseniai išleido prisaikymą, kad Suomija neatbutina Rusijai užmokėti 4 milijonus dol., už kuriuos tai pinigūs suomiai paliuosuojami nuo tarnystos karuomenėje. Suomijai seimas mat prieš tai buvo pasipriešinęs, taigi dabar liepta su prievarta tas padaryti.

Išleidžius tą prikazą, Suomijon iš Rusijos pradėta siųsti karuomenė. Pirmiausia atsiųsta į Tavastgust kazakai. Laukiama ir daugiau tenai Rusijos barbarų. Mat, už tuos milijonus visame krašte gali užgimti sumišimai, taigi biurokratija iš laiko apsaugoja.

Vokietijos dienraščiai praneša, kad Suomijon rengiama išiešti pirmasis gvardijos korpusas. Gvardijos komendantas Mikalojus Mikolaitis atkakęs Peterburgan.

Suomijai artinasi tamsios dienos, bet carui brangiai atsisveikinti, bet jo idėja paskui save paliko platų kelią, kuriuomis imsi žengti jo pasekėjai ir sutris galvą kraugerinai Ispanijos valdžiai, kuri tiek jau daug nekaltų žmonių aukų prarijus, kad baisu ir minėti.

Caras Italijoje.

Tomis dienomis vistiek caras savo tikslą atsieki. Nežinia dėl kokių tai kliūčių negalėjo aplankyti Italiją vandeniui, tai išsirinko kelionę sausžemiu, per Vokietiją, Pranciją ir Austriją. Kelionės ilgumas vienon pusėn išneša beveik 2.000 mylių. Pirmiau norėta dar kliudyti m. Vieną, bet regis su Austrija politiškai santikiai prasti, jei tasai miestas praslinkta. Apšilė Šveicariją ir Bavariją. Pirmutinę bijotasi anarchistų, o Bavarijos parlamentas pasirodęs neprielankus jam ir jo valdininkams už žmonių žudymus.

Caras užperėitą utarninką iš Jaltos (Kryme) garlaiviu nu kaku į Odesą. Tenai iškilmingai tas kraugeris priimta. Įteikta jam druska ir duona. Iš Odesos caras paprastu juo traukiniu leidosi per Aleksandrovo, Poznanių, Frankfurtą, Besancon, Turiną į Racconigi, kur susitiko su Italijos karaliumi.

Ant Italijos sienos, į Turiną, caras atkako pereinotus su batos ryte. Čia jį pasveikino karaliaus adjutantas su karviška delegacija ir Rusijos ambasadorium. Nuo sienos ligi pasimatymo vietos, ty, ligi Racconigi, buta dar 75 mylių. Tasai kelias buvo saugojamas 11.000 kareivių. Saugojamas kaip ugnis, kad neužgestų. Prie gelžkelio linijos visu keliu uždrausta bile kam artinties. Suareštuota daugiau 40 asmenų, kurie artinosi prie linijos.

Racconigij caras priimta iškilmingai. Visur tik šūkautas: "Lai gyvuoją Rusija! Lai gyvuoją caras! tarytum tas tuo tarpu niekam nežinoma. Vidurinėje politikoje-gi auo jo laukiama daug ko gero. Laukiama, kad bus panaikinta susiprintoji apsauga Barcelone ir Gerone, panaikinta cenzura ir visokie asmeniškais laisvės apribojimai, gvarantuojami konstitucija. Be to, sakoma, naujas kabinetas stengsis kuogreičiausia užbaigti karą Morokke.

Naujas kabinetas vienok neuamalsys krašto ir neapsaugos nenaudėlio karaliaus, kuris savo priderystėmis nesurupina.

Sventvagystė.

Čenstakave, Lenkijoj, Stebuklingos Dievo Motinos koplyčia tomis dienomis piktadarių šventvagių apiplėšta. Tasai paveikslas, pagarsėjęs stebuklais, žinomas netik Lenkijai ir Lietuvai, bet ir visam katalikiškam svetui. Nuplėšta tuo paveikslu vainikas, visos votos ir paveikslas palikta nuogas. Žemiūgai, aukso votos ir visokie blizgalai buvo vertės kelių milijonų rublių. Plėšikų įsilaužta koplyčion nakčia. Vargiai piktadarijai bus kuomet nors suimti.

Ispanija.

Profesorius Ferrer sušaudytas ir jo jau niekas negalės atgavinti, bet jo idėja paskui save paliko platų kelią, kuriuomis imsi žengti jo pasekėjai ir sutris galvą kraugerinai Ispanijos valdžiai, kuri tiek jau daug nekaltų žmonių aukų prarijus, kad baisu ir minėti.

Sužadčius Ferrer'ą visas pasaulis sukilo prieš Ispanijos karalių Alfonsą, kuris dabar iš ruzų bijosi ir nosies iškišti. Visuose kraštuose padaryta milžiniškos demonstracijos, o kaip ve Italijoj ir Prancijoj, buta net susirėmimų su policija per demonstracijas. Žinoma, tas demonstracijas sukėlė visur anarchistai su socialistais. Bet jie ir turėjo tiesą, kadangi Ispanijos valdžia ėmė žengti Rusijos biurokratų pėdomis ir braidžioti kraujuose. Mėtyta bombos, užpildinėta ant dvasiškijs — bet Ispanijos karalius vis dar laikosi, kaip ant vėtos kojos.

Nuzudžius Ferrer'ą valdžia pamatė blogai padarius. Tai gi tuojau sušaukė parlamentą, bet pastarojo opozicijos atstovai tuojau puolėsi ant valdžios, ant ministerių ir paties karaliaus. Ministerių pirminkas Maura išvyk parlamente dar pasipriešino, girdi, mės, suprask valdžia, pasirodytum šėškais, jei jums nusileistum.

Bet tasai pasipriešinimas iš niekur neturėjo parėmimo ir visas kabinetas su kraugeriu Maura turėjo pasitraukti šalin.

Karalius taigi pasivadino savo bičiulius pas save ir pradėjo tarties, kas čia padarius. Taigi tuojau išrinkta naujas ministerių kabinetas, kurio pirminku paliko Morety Prendergast.

Visa Ispanija nudžiugo iš to permamos, tačiau negalima per daug džiaugties, nes dar gerai nežinomas naujo prezidento budas ir apsiėjimas. Koksai bus naujo kabineto programos užsiemo politikoj,

tant pereiti bile kokios viešpatystės sieną, o Meksiko prezidentas visuomet tai gali daryti. Abu miestu buvo pilni karuomenės, policijos ir valdiškų šnių, kadangi tenai esama daug anarchistų, o be to Meksiko prezidentas dėl savo kraugerinumo visų labai nepakenčiamas. Trumpai jieau pasikalbėjo ir atsiveikinę peršiskyrė. Iš kitų šaltinių žinoma, kad ir Taft buvo peržengęs sieną, ty. perėjęs tiltu miestan Juarez.

Kaip ten nebuk, bet tasai prezidentų susitikimas neturi jokio praktiškojo reikimo. Jei tik politika reikalautų tarp abiejų respublikų karo, tai tasai prezidentų pasiūnekėjimas eitų šalin.

Kinija.

Didžiausią ant žemės armiją trumpoj atėjtyj turėsianti Kinija. Dabartinė Kinijos armija, išlavinta pagal europišką budo, turinti 150.000 vyrų. Už poros metų turėsianti jau 400.000 kareivių; bet po 20 metų ramiame laike turėsianti 5.000.000 kareivių, o karo laike — 10.000.000.

Tokia skaitlinga armija yra visai nei koks tai išmislis — tvirtina Amerikos laikraščių korespondentas Carpenter, kuris dabar vieši Kinijoj.

Japonijos armijos organizacija prasidėjus 1872 metais; dabar ramiame laike turinti 600.000 kareivių, o karo metu 1.000.000. Ant 80 japonų dabar vienas tarnauja karuomenė, o ištikus karui kas 40-tasis skubinsis karo laukan.

Kinija taigi dabar ėmus žengti Japonijos takais. Kareivius lavina užsienio officieriai. Geriausius ginklus valdžia savo armijai supirkus. Organizacija kompanijų, batalijonų, pulkų, brigadų, divizijų ir armijos yra tokia pat, kaip ir Japonijoj.

Vokietijos instruktoriai savame laike suorganizavę japonams armiją, o dabar japonai organizuoja kinams ir visas armijų organizavimas tur pradėję iš Vokietijos.

Kad geriau suprasti tą visą padėjimą, Carpenter daro palyginimą dabartinės Vokietijos su busima Kinija.

Vokietijoje iš 60.000.000 gyventojų vienas procentas stovi po ginklais, karo-gi mete 5 procentas, arba ramiame laike 600.000 kareivių, o kilus karui 3.000.000. Taippat ir Kinija turinti dabar 400.000.000 gyventojų, ramiame laike galės užlaikyti armijos 4.000.000, o karo — 20.000.000.

Amerika.

Neseniai mieste El Paso, Tex. susitiko Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Taft su Meksiko prezidentu Diaz. El Paso gulī ant Jungt. Amer. Valstybių ir Meksiko sienos, palei upę Rio Grande. Sale to miesto, ty. kitųj pusėj upės, guli Meksiko miestas Juarez. Abudu miestu taigi buvo dailiai papuoštu, abiejų respublikų veluovims apkaišintu. Meksiko prezidentas, pasipušušį blizgančiuose rūbuose ant tilto sutiko prezidentas Taft su savo valdininkais ir abudu prezidentu pasisveikino. Paskui lydimi valdininkų nuėjo į El Paso. Mat, Jungtinių Valstybių prezidentui draudžiama prezidentau-

tant pereiti bile kokios viešpatystės sieną, o Meksiko prezidentas visuomet tai gali daryti. Abu miestu buvo pilni karuomenės, policijos ir valdiškų šnių, kadangi tenai esama daug anarchistų, o be to Meksiko prezidentas dėl savo kraugerinumo visų labai nepakenčiamas. Trumpai jieau pasikalbėjo ir atsiveikinę peršiskyrė. Iš kitų šaltinių žinoma, kad ir Taft buvo peržengęs sieną, ty. perėjęs tiltu miestan Juarez.

Kaip ten nebuk, bet tasai prezidentų susitikimas neturi jokio praktiškojo reikimo. Jei tik politika reikalautų tarp abiejų respublikų karo, tai tasai prezidentų pasiūnekėjimas eitų šalin.

Vokietija.

Didelę sensaciją Vokietijoje pagimdęs kolonijų departamento raportas, kad tuktantčiai Vokietijos mergaičių, priklausančių įžymesnėms šeimynoms, veda viešas romantiskas korespondencijas su nigeriais Aprikos kolonijose.

Tasai skandalas taip prasiplatinęs, kad valdiškas dienraštis atspauzdinęs valdišką atsiliepiamą į gimdytojus ir mokytojus, idant anie kaip galint stengtusis atšaldinti vokietaičių meilę prie Aprikos juodųjų piliečių. Tą atsiliepiamą atkartoję visi Vokietijos laikraščiai, paaiškindami taippat, idant tėvai patrijotai neleistų savo dukterims mylėtis su "juodais barbarais".

Kolonijų valdžios rankosen kadangi patekė keli mergaičių laišukai, adresuoti juodukams. Ir beveik kiekviename tokiam laiške vokietaištės siulos nigeriams, bile tik pasilikti "juodukų" pačiomis ir laimingai geventi. Dauguma vokietaičių siunčiusios net savo paveikslus nigeriams.

Taigi dabar tenai ir pradėta aštri kova, kad greičiau atšaldinti vokietaites.

Šveicija.

Šveicijoj dar vis nepasibaigę viešakai darbininkų striaikai. Pastaraisiais laikais tenai ne kuriems aukštai stovintiems valdininkams ir kitiems fabrikantams pradėta siuntinėti bombos ir šėipjan mėtyta. Ne kurie asmenys tuo budu sužėista. Policija tačiau nieko negalėjo sušūpinėti. Taigi visa kalytė suversta ant Šveicijos profesorius Martino Elkenburg, jaunų socialistų vado. Profesorius tomis dienomis buvo Londone. Šveicijos valdžia paprasė Londono policijos jį areštuoti ir pastaroji profesorius suėmus.

Jam pasveikus, prasidėjus byla. Elkenburg nesigina, kad jis nebuvęs Šveicijoj, kuomet tenai bombos siuntinėta ir plaišyta, bet sako, kad jis nieko tame dalyke nežinąs.

Anglijos valdžia pagal Šveicijos valdžios prašymo padarys tardymus ir, jei profesorius pasirodys kaltu, išduos Šveicijos budeliams.

Is Viso Pasaulio.

Ugnekalnis Vezuivius pradėjęs veržties, išmezdamas daug pelenų ir lavos.

Peterburge cholera visai ne išgesus. Vis dar kasdiena ke. liolika asmenų naujai suserğa ir keli miršta.

Londone eidamas gatve Amerikos diplomatas, Wm. J. Buchanan krito negyvas. Tu rejęs širdies ligą.

Turine tomis dienomis pasimirė garsus visame sviete psichiatras ir kriminologas, dr. Lombroso. Jis gimęs 1836 m.

Ant salos Sicilija miestą Katania aplankę žemės drebėjimas. Drebėjimas nebuvo smarkus, vienok daug namų sugriauta. Vienas asmuo užmušta, o keli sužeista.

Caras tomis dienomis iškeliaudamas į Italiją, paliuosavo nuo mirties 9 asmenis, kurie Kurose už revoliucijinį judėjimą buvo pasmerkti mirioj. Koks tai iš jo kiltadušis!

Lizbone neseniai prieš šv. Liudoviko bažnyčią plyšus visu smarkumu bomba, tačiau bažnyčiai nieko nebuta. Apilinkinių namų languose stiklai subirėję.

Šiaurinė ir vakarinę salos Luzon dali ant Filipinų salų andai aplankę bausis taifunas su smarkum lietumi. Labai daug nuostolių padaryta. Pradžioje taipat daug žmonių ir gyvulių.

Vienos ligonbučiuose visi daktarai ėmė agituoti už algų pakėlimą, kadangi jiems pragyvenimas šiame laike esą skurdus. Jei nebus jiems pakeltos algos, žada straiukuoti.

Graikijos kunig. Jurgis atsisakė buti ilgiau kariškojo laivyno admiralu. Parlamente priimama valdiškos reformos be jokios opozicijos. Prie armijos reformų dar neprieita. Oficierių korpusas laukia su nekantrybe.

Italijos dienraščiai andai labai karštai ėmę agituoti, idant Italijos gyventojai kuosirdingiausiu Rusijos carą, kaip svertį, priimtų ir pasveikintų. Sako, kad Rusijos su Italija sandara labai reikalinga Balkanų pusiasalio reikalams.

Vienas Italijos kariškųjų orlaivių atlikęs labai greitą kelionę iš Bacciano Ryman, 19 mylių 30 minutomis. Atplaukę jis Ryman, ėmęs skrajojti ant niesto ir ant Vatikano darų. Popežius pamatęs skrajojantį taip žemai orlaivį, labai nusistebėjęs pasaulio pažangum.

buvęs jau seniau atlikta, bet kad nesusipėta su įstatais ir jų pataisymu. Apskelbus konstituciją, prasidėsią atstovų rinkimai krašto seiman.

Norints Ispanijoj naminiai nesutikimai eina vis aršyn, bet Morokke karui dar nėra galio. Kasdiena gaunama žinios, kad maurai ispanus ant kiekvieno žingsnio atakuoja, bet ispanai karžygiškai laikosi ir kiekvieną ataką atmuša, norints nuolatos su dideliais nuostoliais. Vargų vargai užkiuto ant Ispanijos krašto.

Rusijos juodašimčių vyriausiasis vadas, dr. Dubrovin, iš bėgės užsienin, kadangi buvo patrauktas atsakomybėn už atstovo Hertzensteino nužudymą. To žmogžudžio nei policija neieško, nes jis veikęs pagal caro nurodymų. Juodašimčių partijos vadovu vieton Dubrovino palikęs grafas Konovčin.

Vienoj pasirodžius knygelė "Karumenės Vadovas" 1910 metams. Tenai atrandama, kiek Austrija savo karuomenė turi žydų. Ir taip: 1 feldmaršalas-poručinkas, 3 generalai majorai, 9 pulkininkai, 11 papulkininkų, 17 majorų ir 700 žemesnės rangos oficerų žydų. Tenai žydai tikrai laisve naudojasi.

Brukselio laikraštis "Scir" pataria ant Prancijos ir Ispanijos sienos pastatyti tarpautišką paminklą Ferrer'ui, idant tą paminklą nuolatos matytų visi keliauninkai, keliaujanti į Ispaniją ir žinotų pastarosios kraugerinumą. Paminklą atidengiant turėtų dalyvauti viso civilizuoto svieto reprezentantai.

Anglijos parlamente atstovai kotik nesusipėšė, kalbėdami apie Ispanijos valdžios žmogžudybes. Socialistai reikalavo, kad tasai dalykas būtų priimtas į diskusijas, bet daugumas tam įnešimui pasipriešino. Tada priešgimiai išvadinta šėškais ir visai išniekiuta. Žinoma, daugiausia perkunijų leista ant karaliaus Alfonso.

Prancijos parlamento posėdžiai prasidėję iš naujo. Senatūne įnešta interpelacija kas link santykių su Ispanija. Parlamente norėta tat pradėti diskusijas apie Ispaniją, bet vidurinių dalykų ministeriui pareikalavus, posėdis buvo pertraukta, kadangi Pichon'ui nepatiko, kad parlamentas varinėty diskusijas apie vidurinius kitos viešpatystės dalykus.

Jemeno vilajete (Arabijoj) Asyr sandžake andai Turkijos valdžia apskelbus karo stovį. Išlipinta visur proklamacijos, kad visoks tenaitinių gyventojų pasipriešinimas valdžiai arba maistas, busiąs ugnim nušlopintas ir kaltininkai pasmerkiami mirioj. Tenaitiniai gyventojai atsisakę nuo paklusnumo jaunatūrkams ir jau senai ten nesutikimai verda.

Caras ir jo policija.

Rusijos revoliucionierius V. Burcevas "Vorwaerts" laikraštį apie carą ir jo policiją štai ką rašo:

Rusijoj — ir netikėtai Rusijoj — gyvuoja apie caro asmenį legenda. Pagal tos legendos caras būtų žmogus be valios, žmogus silpnas ir nepastovaus pobūdžio, kurį jo paties negabumas padarė tik žaistu kamarilės rankose. Pasakojama, kad caras nieko nežinąs apie sauališkus ir įvairius žangojimus juo viešpatystėje. Per storus tytelėjimo murus, kuriais jį atskyrė ministeriai ir policija, nepasiekia jos ausies Rusijos torturojamos ir badu marinamos liaudies balsas-rėksmas. Nepasiekia jo nei balsas įnirtimo, nei šauksmai laisvas.

Perstatyta jis (caras) netikėtai kaip kalnys revoliucijos, kuri jam nuolatos buvo pasibaigėtinu dauktu, o jos vadus ne kuo kitu, kaip tik piktadarijai, bet kaip kalinį jo ločny dvarokų, ministrų ir policijos.

Tą giliai išsisknijusią Jęgendą nusitikiu tuo straipsniu sugriauti.

Nėra paslapčių, kurios galėtų prieš gilios teisybės krykštavimą slėpties. Tie aiskūs ir nenuilstanti mano pasistenimai, su kurių pagalba pasisekė beveik visiškai dezorganizuoti caro slaptą policiją, atidengti Azeva, Hartingą ir šimtus geriausių Rusijos policijos šunelių-provokatorių, kuriuos Prancija buvo priversta iš savo teritorijos pašalinti, suteikia man teisę apskelbti naujus tame dalyke faktus, kurie padarys ne mažą įspūdį civilizotame pasaulyj.

Mikalojus II paslaptis, jo sugyvenimas su policija, nėra jau paslaptimi, o autentiskas ir ultraslaptingas dokumentas, kurį garsinu, meta taip pėvėriaučių šviešą, kad jei likty kokie nors juodi taksai, būtų labai lengva juos išaiskinti.

Jau senai man norėjosi tas carizmo votis atidengti pasauliui. Įvairios kliūtys privertė mane vienok kelius sykius tuos apskelbimus atidėti tolimesniai laikui ir štai dabar to brangaus dokumento istorijos turinį parašau.

Bet kaip-gi tasai svarbus dokumentas nepuolė į mano rankas! 1897 metais gyvenau Loudone, kur išleidinėjau "Narodovolec". Tasai leidimas vienok netrukus man turėjo pagaminti metus kalėjimo. Keliomis dienomis prieš uždarymą manęs kalėjiman, netikėtai atsiduriau Čertkovo namuose. Kaip tik spėjau jėiti ju butan, Čertkov, kuris sėdėjo su kokuo tai pabuvusiu piliečiu, pasivadino mane šypsodamasis tais žodžiais: "Leis tamstą, kad tamstą perstatysiu ponui Krivošui, Rusijos valdžios atstovui". O, atsi-kreipdamas į Krivošą, perstatė mane: "Ponas Burcev, revoliucijinio judėjimo perstatytojas".

Pabaiga ant 5to puslapio.

agle

mpany

ly, per ką
 nikų męs
 pasisteng-
 gas.

ND AVE.

ir Gottfrieds ge-
 veiki.

TERIED BREWING CO.

SROS.

tain Plunks-
 ž labai pigę
 aranki kiek-
 je įėjila at-
 ir visada, pa-
 a nesigadyty
 ksna auksinė

No. 3 Prekuoja \$2.00

snokit:

NEVICZ,

ojas

Chicago, Ill.

Žinios iš Lietuvos.

VILNIUS.

Vilniuje apsigyveno mokinies paįsymo dailės Vincas Norbutas, Putiliškių kaimo (Raguvos parap. Ukn. apkr.) valstiečių lietuvių sunus. Turi jįsai jau 20 metų, išėjo tik liaudies mokyklėle. Pasiųti išmoko pats savaimi. Tik šią vasarą padėjo jam kiek savo patartimis Raguvoje gyvenęs dailininkas Mackevičius, kuris trečioje liet. dailės parodoje buvęs išstatęs pirmą kartą keletą savo darbų. V. Norbutas lanko dabar Vilniaus, valdžios laikomąją, paįsymo mokyklą. Norbutą priėmė išvykio antrojon kleson, iš gipsų piešti.

Vilniaus karo apygardos teismas po 6 dienų posėdžių Rugsėjo 15 dieną pabaigė tyrinėtį krasos traukinio Bezdandų stotyje eksproprijacijos bylą. Teismas pripažino kaltais už priklausimą prie lenkų socialistų partijos šiuos kaltinamuosius: Fijalkovskį, Svirskį, Grabovskį, Zakrzevskį ir Kazakievičaitę. Beto dar teismas pripažino, kad Fijalkovskis 25 metų, Zakrzevskis 34 metų ir Svirskis 25 metų amžiaus išplėšė Bezdandų stotyje krasos traukinį, sunkiai sužeidė geležinkelio traukis ir užmušė žandarą. Visus tris teismas pasmerkė mirtin. Gi Joną Grabovskį, 40 metų, teismas pasmerkė 4 metams prie sunkių darbų ir Kazakievičaitę, 29 metų amžiaus, 7 metams katorgon.

Teismas nutarė dar išnu-teistųjų turtų išieškoti Valstybės Bankui 165.304 rub., o iš krasos 220 000 rublių.

Jau visai baigiama taisyti dideli, gražūs namai prie Dominikonų gatvės. Pataisytieji namai vadįs "Rusų Namais". Juose turės tilpti visos Vilniaus rusų organizacijos ir draugijos kartu su "Vilenskio Viestniko" redakcija. Kiekviena draugija turės atskirą savo butą. Gyvendamos vienuose namuose, po vienu stogu, ir pačios draugijos galės geriau susižinoti su kits-kita, kad veikus pervien.

Vilniaus, Gardino ir Cholmo stačiatikių konsistorijos

kreipėsi į stačiatikių Sinodą, prašydamos leisti daryti kasmet po visą Rusiją vieną dieną rinkliavą kovai su katalikybe.

Vilniaus miesto senatikai skundžiasi ir rugoja ant rinkimų ir miesto valdybos, kad juos neteislingai aplenkusi, taisydama kandidatų sąrašus, ir ne davusi jiems miesto dumoje nei vienos vietos.

Vilniaus gubernatoriaus kancelerija šiemet nuo Sausio 1 dienos lig šio laiko išdavė 2.900 užsieniųjų pasportų. Pirmą per tiek-pat laiko buvo išduota 3.800 pasportų. Šie met sumažėjo kuone visa tukstantia. Kasdien, aplamai imant, išduodama apie 10 pasportų.

Už užsienių pasportą reikia mokėti 15 rublių; iš tų pinigų 9 rub. 50 kap. eina Aleksiejaus sužeistųjų Komiteto nau-dai, 5 rubliai "Raudonajam Kryžiui" ir 50 kap. už pačią pasporto knygutę.

Per rusų stačiatikių suvažiavimą Vilniuje Rugsėjo 2 — 5 dienomis buvo paductas sumanymas įsteigti visoms Vakarų krašto stačiatikių broliams draugijoms šelpimos fondą. Tam tikslui patį susirinkusieji tuojau sumetė 700 rublių. Fondo sutvarkymu pavedė rupinties Vilniaus Šventosios Dvasios stačiatikių vienuolynui. Fondas steigiamas apginti rusus stačiatikius nuo katalikų ir kitataučių tariamų "persekiojimų".

Neseniai vienas maskvietis atsiuntė per Vilniaus karo apygardos viršininko rankas minėtajam fondui 3.000 rublių. Prie siuntinio pridėjo laišką, kur aprašo, kaip archimandritas Makaras, parvažiavęs iš Vilniaus, papasakojęs maskviečiams, kokius persekiojimus, kokius prispaudimus ir moralinius ir dvasiškus, vadinais tikybiniuos, ir ekonominius kenčią tame svetimitaučių (vadinas lietuvii, baltarusių ir ukrainiečių) krašte rusiastačiatikiai. Rusus stačiatikius, tame krašte gyvenančius, galima ešą stačiai pavadinti "kentėtojais" už persekiojimą stačiatikybe; galima ešą pava-

dinti milžiniais-divyriais, kurie drąsiai atstatą išsvajotiems priešiniams savo krutines. Tokiomis baisiomis pasakomis sugraudintas maskvietis aukojas bent moraliniai tų išsvajotųjų, tariamųjų kentėtojų didvyrių, pašalpai tuos kelis skatikelius...

Ir tas busimasis fondas auga. Su jo pagalba žadama pirkti mšų krautuose žemę ir dalyti rusams stačiatikiams, šelpti jų ukį, jų įstaigas, ginti nuo kitataučių priespaudos.

KAUNAS.

Šių metų derlius kas kartą vis eina aiškyn. Pervis dau-giau krito avių ir miežių kaina. Avių pudas parduodama po 70 kap., pašarinių miežių pudas — po 65 k., o salykli-nių — po 70 kap. Janavo ir Ukmergės apylinkių rugius parduoda po 80 ar 85 kap. už pudą, žiurint į jų grynumą ir sausumą. Kviečių pudas pas kutiniu laiku atpigė 10 kap.; pudą dabar tuoka po 114 — 117 kap. Iš kainų kritimo ma-tyti, kad šių metų derlius bu-vo neblogas.

NAIVIAI.

(Šimonių vals.).

Šio mėnesio pradžioje vieno Naivių ukininko J. traukinys suvažinėjo dvejetą arklų. Pradėjus geležinkelio valdžiai klausinėti, kieno buvo tie arkliai, visas kaimas užsigynė, nežinąs. Geležinkelio valdyba sustatė protokolą ant viso Naivių kaimo. Žmonės pabu-gė, kad nepriesieitū visiems mokėti baumės, emė ir išdavė arklų savininko pavarde. J. P.

KRONIS.

(Viln. губ.).

Rugsėjo 13 dienos pavaka-rėje, ties Darsonišio mieste-liu, plaukė siaura aldijėle du vyruku per Nemuną; jiems be-klaukiant, prisisėmė vandens į aldiją. Vienas vyrukas, Pranas Lapinskas, šoko plaukti apsilvkęs, bet nebeišplaukė kraštan ir nuskendo; jo antra diena dar vis neranda. Antras vyrukas, Bernardas Lapinskās, liko aldijėlėje ir vargais nega-lais, užsikabinęs turėjęsi. Pa-matę žvejai šaukiant, išgelbė-jo. Nuskendusis turėjo su sa-vimi 500 r., laikrodį 100 r. vertės ir šiaip brangius dra-vožius, buvęs mat Amerikoje. Dievo Muzikantas.

PANEVĖŽYS.

Kaip išleido Duma aukš-čiausiai patvirtintą įstatymą, jau šiemet įvedama Panevėžio mokytojų seminarijoje katali-kų tikybos mokslų katalikams mokiniams. Algos katalikų ti-kybos mokytoji šiemet, 1909 metais skiriama 180 rublių, o pradedant nuo 1910 m. kasmet po 360 rub.

NAUJOKUS ŠAUKS.

Šaulių apsk. 2 skyriaus Šiauliuose Spalių 15 dieną; 3 skyriaus — Šiauliuose Spalių mėn. 23 d., 4 skyriaus — Šiauliuose Spalių 29 dieną; 5 skyriaus — Šiauliuose Lapkričio 4 dieną ir 1 skyriaus taippat Šiauliuose Lapkričio 10 dieną. Telsių apskrityje iš pirmojo naujokų stojimo skyriaus ims — Telsiuose nuo Spalių mėn. 31 lig Lapkričio 5 dienos; iš antrojo skyriaus — Ylakiuose nuo Spalių mėnesio 15 lig 20 dienos; iš 3 skyriaus — Plun-gėje nuo Spalių mėnesio 23 lig 27 dienos.

JURBARKAS.

(Rasein. apsk.).

Neseniai vyskupas Cirtautas pašventino čionai naujai pa-statytą gražią, didelę, gotiško stiliaus muro bažnyčią. Buvo daug kunigų ir daug žmonių iš čia pat, iš užnemunio Suval-kų gubernijos, net ir iš Prūsų Lietuvos.

ALOVĖ.

(Trakų apskr.).

Davinisčių sodžiuje page-dės šuva įkando žmogų, uki-ninką Zarenką. Laimė dar, kad tuo tarpu pasitaikė zems-kis, kuris liepė žmonėms šunį užmušti, o nelaimingą žmogę lį paėmęs su savimi tuoj pats nuvezė į Vilnių. Žmonės no-rėjo vežti pas burtininką, bet zemskis neleido. Žmonės tame kampe tamsų, labai tiki bur-tais. Balandis.

RIETAVAS.

(Raseinių ap.).

Galima sakyti — Žemaičių kuugaiškėčių Oginskių sosta-pilis žymiai pakilo, nes 1908 metais tapo įrengta Vartotojų Draugija; apyvertas apie 28 tukstančius rublių kasmetai, ir eina gerai. Ukio ratelis gy-vuoja pirmus metus. "Saulės" skyrius jau atidengtas; rupi-nasi įsteigti vienaklasė moky-klą. Šią vasarą iš pamatų bu-vo atnaujinta mšų gražiausia bažnyčia, romėnų stiluje. vi-

duje ir iš viršaus. Mšų baž-nycia gali didžiuties ne tikėti Rietavas, bet ir visa Žemaitija. Komitetas daug pridėjo truso, atnaujinant bažnyčią. Komite-te buvo šie žmonės: kunigaikš-tienė Marija Oginskienė, gra-fas Zaluskis, d ras Cyrtautas, kun. klebonas Kasperavičius, p.p. Michalskis, Tyrankevi-čius, Rzesauskis, iš valstiečių p.p. Balandis, Mašanus, Urbo-nas. Darbavosi ir visi gerų no-rų parapijonis.

Dar reikia pridėti, kad ku-nigaikštienė Marija Oginskienė, kaip bažnyčią atnaujinaant, taip ir kituose visuomenės fi-lantropijos darbuose visuomet dalyvauja. Kilbuk.

SKAPIŠKIS.

(Ežerėnų apsk.).

Rugsėjo 15 dieną naktį Uz-ukupio ukininko Čiurlio pavogė arklį, vertą lig pusantro šimto rublių. Ukininkas tą naktį gulėjo prie arklių su bernu, ir turėjo su savimi šau-tuvą. Naktį patsai ukininkas pabudo ir, pakekęs galvą, pa-matė, kad kažininkas besivedąs jo arklį. Nusigandęs greit su-griebė šautuvą ir emė bėgti vyties. Norejo šauti, bet susi-laikė, bijodamas, kad taiki-nant į vagį, nekliūtų arkliai. Pakėlė berną ir pradėjo vyties abudu. Vagis sėdo ant arklio ir pasileido, kaip žaibas, į ar-timuosius krumus. Ukininkas su bernu, nebesumanydamu, kurion pusėn bėgti, nubėgo į artimąjį kaimą prašyti, kad ir kiti padėtų. Daugelis žmonių pradėjo ieškoti visoje apylin-kėje, bet kur čia tau besuras. O to vagies mat, ujojota į Mi-kiškių sodžį, pasikinkyta vie-no ukininko ratau ir nuvažiuo-ta savo keliais. Arklys buvęs supančiuotas geležiniais pan-čiais. Ale, mat, vagis nuėmė bėmegiant.

Mšų žmonės vasarųjų jau suvezė, linus nurovė ir bulbes baigia kasti, tiktai guodžiasi, kad šiemet bulbės, nelabai be-uzderėjusios: mažutės, o ir tų nedaug. Mšų apylinkėje da-bar labai pradėjo esti rugius kirminiai. Daugelis ukininkų jau išarė didelius žemes gaba-lus ir sėja antrą syki. Antrą syki sėdami, perkasi daug žu-paro, tikėdamies, kad župaras kenkiaš kirminams. Paukstėlis.

ROKIŠKIS.

(Ežerėnų ap.).

Giedrios rudens dienos, ko-

kurie retai beesti, leido gražiai suvalyti vasarųjų ir pasėti ru-gius. Tik pastarieji neman-driai išrodo, apyrcėiai, kaip kitur kur. Džiaugiasi rokiškė-nai ir taria "ačiū Dievui" už derlių, baigdami laukų darbus. Bulbes kiti jau nukasė, kiti baigia kasti; ale bulbės ne la-bai tužderėjo. Ypač uzderėjo miežiai, ir rugiai gerai bįra. Skubinamės miežius kultti ir diegt salyklą alučiui, nes per šv. Matą čia dideli atlaidai: laukiame svečių ir ištolo. Lai-koma svečiams ir obuolius, kuriuos, taippat čėdijame sve-čiams (ne labai kas nori pirk-ti, tiesą pasakius). Dvaro mi-kuose žmonės prisiuogavo daug bruknių, ir negirdėti, kad kas butų pakliuvęs teis-man.

Šio mėnesio 15 ir 17 dieną buvo mažarusių (ukrainiečių) vakarai. Vaidino operetes ir žada dar vaidinti per šv. Matą, Rugsėjo 27 dieną. T.

ŽLIBINAI.

(Telsių apsk.).

Visur kunigai stengiasi į-vesti, kiek galima, grynai lie-tuviškus giedojimus, o pas-mus atbulai: kunigas Čeka-nauskis buvo išvijęs "nesmer-telnus" ir "macnus" su "pa-vietrėmis". Dabartiniam fil-filialistui atvažiavus, vėl atsira-do ne tiktai "macnus", "pa-vietrės", bet dar "nor Panai Marijai služyt, o jos abslaviai milsaniku but". Sunku per-mainą įvykinti, bet palaikyti tai, kas jau įvesta, juk nėra didžio vargo. Teko girdėti žmones pikintantis dėl tokio kunigo elgimosi. Ar nevertėtų apsidairyti ir gražinti kun. Če-kanauskio laikų giedojimus, už ką butumėm labai dėkingi. Purvaignis.

BUTKIŠKĖ.

(Kauno apsk.).

Mšų parapija gana maža, bažnytelė taippat mažutė, kaip kitur, kad yra kopytelė ant kapinių. Bet ir mažutės baž-nytelės neįstengė pataisyti. Šią vasarą vargais-negalais už-dejo stogą, o reikėtų ir dau-giau pataisyti, nes pamatai jau į šalis krypta: ilgiau lau-kiant, daugiau reiks pr dėti. Mat, vargas tame, kad nėra kam sužadinti žmones prie darbo. Mšų parapijoj žmo-nės laikraščiu ir šiaip jau naudingų knygų mažai teskaito. Inteligentų pasaulinių nėra,

kurie galėtų paskatinti švie-ties, o kai kurie dvasiškai dar nenori lenkystės ūzmiršti. Dvi esauti.

KRONIS.

(Trakų ap.).

Per šią vasarą mšų apy-gardoje vilkai daugel jeibių pridarė žmonėms. Kronių miestelio papiovė keturius jaunos arklius ir tris avelius. Mankaviškių kaimo — taip-pat du jaunu arkliuku; Vilė-kų vienasėdyje puikų jautį suėdė, įsivarę į raistą. Ježali-nos, Murkunėlių ir Skarbiškių kaimų išpiovė po vieną arklį, o Gynautiškių kaimo tik apdraskė, nes tuokart žmo-nės visai arti buvo ir vilkūnu-vaikė. Toliau, Tadaravoje vilka-papiovė telyčią; Vaiguos kaimo jauną arklį, 50 rub-lių vertės, įsivaręs vilkas nuo lauko į kaimą, kur gerokai jam kojas apėdęs. Kaip gir-dėti, ir kitose apylinkėse nemažai šią vasarą vilkai prida-rę nuostolių žmonėms. Žmo-nės aimanuoja, kad vilkų ne-galima išnaikinti ir didelėmis medžioklėmis.

Čia labai ēda miškus kirmė-lės, labiausia egles; daržuose kopustų taippat neaplenkia; laukuose ēda rugius, užvis kur tik lubinų buta. Žmonės ai-manuoja, kad jaigu ilgiau ne-bus lietaus, tai pavasarį reikės antrąsyk sėti rugiai. Dievo Muzikantas.

TRAUPIS.

(Ukn. ap.).

Pas mus šiemet rugiai užau-go geri. Neblogas ir vasaro-jus, suvezėm labai sausą, Bul-vės geros, tik ne tokios gar-džios, kaip kitais metais. Gerų yra burokų, kopustų. Ger-rai uzderėjo ir sodnuose: slyvų gorčius po 2 kap.

Dėl manevrų nei kiek nuo-stolių turėjome. Kad ir išrovė kitiems morkų ar bulkių, bet užmokejio pilnai kiek reikiant. Buvo nugaunę klebono dobius, už kuriuos užmokejio 17 rub-lių. Reikėjo sugaisti išvežant kareivius iš Troškunų. Prisiė-jo vaziuoti visais arkliais, kiek kas turėjo. Verkiškių viena-sėdis, susirgęs, nebegalėjo nei gydytojo parsivežti. Numirė. Nuliudęs Brolis.

Naudingi Patarimai.

(Iš "Kaip užsilaikyti pavasarį, va-sarą, rudenį ir žiemą").

ŽIEMOS DRABUŽIAI IŠ HYGIJENOS PUSĖS.

"Mšų drabužiai šala už-mus". Šiais žodžiais išsireiškia higienos profesorius Peten-koferis apie tą mšų pridėtąją odą (ekurą), ir iš to paties at-zvilgio vadina drabužiais ir mšų butų sienas. Žinome, kad oras be paliovos juda; todėl buto ir drabužių uždavimas y-ra sulaikyti šią judėjimą ir trukdyti jo įtekme ant žmo-gaus kuno. Žinoma, kad apie visišką tokio judėjimo sulai-kymą negali būti kalbos; o ji-sai butų negeistinas, nes pri-pratintų prie negeistino lėpu-mo.

Kai-kurios ypatos yra taip klaidingai išaugintos ir išauk-lėtos, kad jos neikados neišei-na nė ant valandėlės oran be skaros ar kepurės, bijodamos kad nepersišaldytų ir kad vė-jas neperpuštų; neikados jos nepažiuri per langą, neišeina į prieangį ir dar jaunystėje pradeda vilkėti gauruotus kai-linius! O kas bus iš jų senat-

vėje? Turbut jos bijosis atver-tos spintos (šėpos) ar stalny-čios, kad iš ten neužpuštų jų vėjas.

Drabužiai patįs savimi ne-šildo mšų, nes neturi savyje jokios šilumos, drabužiai tik-tai sulaiko nuo greito išgara-vimo šilumos mšų kune atsi-randančios; tai-gi drabužiai nešildo, bet sulaiko mšų ku-no temperatūrą (šilumą). Iš to išeina, kad "košilčiausis" dra-bužis privalo buti dirbamas iš medegos, kuri labai mažai te-perleidžia per save (oran) šilumą. Drabužis, sudėtas ir kelių sluogsnų (audeklo), nežiurint į tai, kad jie ploni, yra "šil-tas" todėli, kad tarp anų sluogsnų yra oras, kurs kaip blogas šilumos perleidėjas, ne-leidžia tiesiog keitaliotis orui tarp odos ir šaltesnio pavirš-tinio oro.

Iš to paties atzvilgio mede-ga išakijusi, smulkiai skylėta, adū esančiam joje orni, geriau užlaiko šilumą, negu medega suplota, sumušta (kieta) ir be skylučių. Taip, pavyzdin: žie-mos metų mšų rankos ir ko-šios, ant kurių užmauti yra ankšti apavai ar ankštos pirš-tinės, lengvai ir greitai nušala,

nes neturi sulaikančio šilumą oro sluogsnio tarp kuno ir jo pridengimo. Šiauriniai gyvu-liai iškenčia didelius šalčius, tik todėli, kad ant jų kuno pa-siviršia — keturkojų plaukuose, o paukščių pukuose — yra gana didelis oro sluogsnis, kurį gyvuliai gal dar padidin-ti, jaigu nori, pasišaušdami ir plunksnas pastatydami. Tai-gi medega laikomoji už šil-čiausią, turi savyje daug oro. Šilčiausiai ir labai gauruoti yra multiniai, užtūrintieji savyje visus tik 9 dalis vilnų ant 91 dalies oro, mažiausia oro užtu-ri savyje drobės ir bovelnos plonai austos, kaip tai 52 dali-oro ant 48 dalių audeklo, ir todėl šitie audekla nepriguli prie šiltųjų.

Drabužiai suteikia kunui ne tiktai išteklių šilumos, bet drauge ir valgio, nes žmogaus šiluma atsiranda iš maisto. Šitame atvėjyje yra priritra įvairiais gyvulių mėginimais. Nukirpti trušiai (kralikai) praranda labai daug svarumo, nors jie tuomet ēda daug dau-giau; nukirptos avįs daug lė-čiau auga ir ne taip tanka.

Vidutinis kailio storumas sumažina ant 20% maisto kie-

kybę, reikalingą tam gyvuliui. Užtai gi teisingai sako Lie-big'as savo chemiškuose rašiniuose: "Mšų drabužiai suly-g šilumos kuno yra lyg maistas; juo šilčiau apsilvelkame, juo mažiau — žinoma, iki paskir-tai ribai — teprivalome val-gyti, nes susimažina šilumos gaisimas ir kuno atšalimas, dėlto nėra reikalo pristatyti šviežios medegos. Jaigu mėš, kaip indijonai, vaikščiotume žiemą nuogi, ar kaip samojedai medžiodami ir žuklauda-mi, iškėstume tokius didelius šalčius, tai galėtume vienam sykuui suvalgyti pusę versūko, o priedams dar tuziną lajinių žvakių". Žmogus, blogai apsi-vilkusis, pragaisindamas kad ir 5 — 10 o/o dau-giau šilumos, negu žmogus gerai apsilaisęs, geriau pada-rytų atidėdamas dalį savo pel-no drabužiu, negu vilgiju.

Butų jam šilčiau ir atsieitų pi-gia. Neprideranti drabužiai dažnai yra taippat peršalimo ir kitų ligų priežastimi, todėl pridera pasiklausti, kokie pri-valo buti tinkanti žiemos dra-bužiai? Ypatoms, beveik nuo-latai esančioms uždarytose ert-

mėse ir neprakaituojančioms nuo fizinio darbo, nėra nė y-patingo sunkumo, nė taippat atskirųjų atargumo įrankių. Uždarytose ertmėse galima nuolat užlaikyti šilumą (šiltą temperatūrą) pasikuriant. Žmo-nės, išeinantieji iš šitų kamba-rių šaltan oran, užsilvelka sto-gaus apsiaustus, ar kailinius, o sugrįžę į kambarį, tuojaus juos nusivelka.

Artymiausias kunui sluogs-nis gal buti marškiniai drobi-niai ar bovelniniai, vilnionius marškinius mes patariame tik-tai ypatoms silpnoms, ligo-toms, palinkusioms susirgti kvėpavimo takų ligomis, sąna-riat ar muskulių (raumenų) ra-matomis. Taippat ir visi tie, kurie visą dieną perleidžia ant oro ir turi perkėsti oro atmai-nas, privalo dėvėti (nešioti) a-patinius drabužius vilnionius, nes jie geriausia, ačiū savo su-dėjimui, užlaiko kuną nuo šalčio ir drėgnumo. Vilnioniai marškiniai sulaiko du sykiu daugiau šilumos, negu svar-kis, ir tai leidžia dėvėti plo-ziūrėti nemalonu. Tokia su-šutiniuos drabužius, kas yra la-bai svarbu liuosumui judėji-mo ir kvėpavimo. Tai iš šito

atzvilgio vienas iš higienistų patarė įvesdinti į karuomenę vilnionius marškinius, sakyda-mas, kad tai geriausias hygiene-ros išradymas.

Tečiau, nelaimė, visi, kurie dėvi vilnionius baltinius ne sy-ras; toji vietoje žmogus jaučia kaip ir nuolat vėjo putimą ir šaltį, ir iš tos priežasties kar-tais dreba visas. Iš šitos tai priežasties daug žmonių serga sprando ir pečių ramata (saus-gėla).

Norint tikrai apsaugoti ka-klą nuo peršalimo, kas yra svarbu šaltomis ir vėjuotomis dienomis ar tolymoje kelionė-jė, tai reikia skarą tik vienlin-kiai sulenksti, o nesusukti kaip virvę, uždėti ją ant kaklo taip, kad vidury jos butų iš prysa-kio kaklo, o galai iš užpaka-lio. Tokiu budu mėš kaklo nesuvaržome, kurs, trukdyda-mas kraujo bėgi nuo galvos ir smagenų, buna priežastimi už-dusimo, mušimo į galvą krau-tytos aukštos apykalės pritai-sytos prie jų drabužių ne tik-tai kenkia sveikatai, bet ir pa-žiūrėti nemalonu. Tokia su-sukta skara ar pakelta aukš-bai svarbu liuosumui judėji-mo ir kvėpavimo. Tai iš šito

Labai didžią vertybę tur-ziemei iš šito atzvilgio nusidė-davo vyrai, pradedant nuo vai-rių amžiaus ir baigiant seniais. Tiktai vyrai tenešioja ant kaklo šiltas skareles, o moti-nos, sesers, žmonos ir dukters, nors pačios nevertoja jų, pri-laiko mšų kensmingą pa-paprotį, pirkdamas juos mums kaip dovanas. Teisybė, dabar ir jos nevisai be kaltės. Visos tos aukštos apykalės pritai-sytos prie jų drabužių ne tik-tai kenkia sveikatai, bet ir pa-žiūrėti nemalonu. Tokia su-sukta skara ar pakelta aukš-bai svarbu liuosumui judėji-mo ir kvėpavimo. Tai iš šito

(B. T.)

Iš Lietuviškų Dirvų.

Seranton, Pa.

"Lietuvos" 41 numer. pa-
tilpo du p. B. Želmo rašalu.

Mūsų partija, kurią aš vadi-
nu katalikiška, sako: "Šviesi-

Čia tai ne kitur guli visų
vaidų priežastis. Tikrai aklam

Toliau p. Karvojus rašo:
"PRIKIŠA mums tankiai, kad

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Ant puslapio 45 skaitome:
"Už tikėjimą mes nesibaramė;

Už tikėjimą mes nesibaramė;

Už tikėjimą mes nesibaramė;

Už tikėjimą mes nesibaramė;

Už tikėjimą mes nesibaramė;

Už tikėjimą mes nesibaramė;

Už tikėjimą mes nesibaramė;

Už tikėjimą mes nesibaramė;

Už tikėjimą mes nesibaramė;

Mūsų partija, kurią aš vadi-
nu katalikiška, sako: "Šviesi-

Čia tai ne kitur guli visų
vaidų priežastis. Tikrai aklam

Toliau p. Karvojus rašo:
"PRIKIŠA mums tankiai, kad

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Mūsų partija, kurią aš vadi-
nu katalikiška, sako: "Šviesi-

Čia tai ne kitur guli visų
vaidų priežastis. Tikrai aklam

Toliau p. Karvojus rašo:
"PRIKIŠA mums tankiai, kad

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Mūsų partija, kurią aš vadi-
nu katalikiška, sako: "Šviesi-

Čia tai ne kitur guli visų
vaidų priežastis. Tikrai aklam

Toliau p. Karvojus rašo:
"PRIKIŠA mums tankiai, kad

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Mūsų partija, kurią aš vadi-
nu katalikiška, sako: "Šviesi-

Čia tai ne kitur guli visų
vaidų priežastis. Tikrai aklam

Toliau p. Karvojus rašo:
"PRIKIŠA mums tankiai, kad

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Mūsų partija, kurią aš vadi-
nu katalikiška, sako: "Šviesi-

Čia tai ne kitur guli visų
vaidų priežastis. Tikrai aklam

Toliau p. Karvojus rašo:
"PRIKIŠA mums tankiai, kad

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Mūsų partija, kurią aš vadi-
nu katalikiška, sako: "Šviesi-

Čia tai ne kitur guli visų
vaidų priežastis. Tikrai aklam

Toliau p. Karvojus rašo:
"PRIKIŠA mums tankiai, kad

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

Kunigai ir abelnai katali-
kai neveikia ir negali veikti

TRAUPIS.

(Ukm. ap.)
... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

TRAUPIS.

(Ukm. ap.)
... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

... šiemet rugiai užau-

Mokykloms.
Pranešame garbingiems mokytojų ir mo-
kintojų lietuviškų mokyklų, jog atspaudinome
LIETUVIŠKA GRAMATIKA
parankiausią mokymui vaikų, nes joje yra pa-
brėžta mokintojų klausimai ir vaikų atsakymai.
Kaina drutuose apdaruose.....50c
APART TO
turime savo spaudos dar sekantias reikalingas mo-
kykloms knygas:
Lementorius Lietuviškos Mokykloms Šiau-
rinėje Amerikoje. Kaina.....25c
Chrestomatija. Dalis I.....50c
Chrestomatija. Dalis II.....50c
Chrestomatija. Dalis III.....65c
Istorija Sventa Seno ir Naujo Įstatymo.....50c
Kitokios "Kataliko" spaudos knygos
Musiška užsienyje. Juokingas aprašymas tulo
ruso su pačia kelionės į Paryžių. Parašė N. A.
Leikin, Išguldė Magnus Parvaktietis. Pustl.
216. Kaina.....50c
Vėjinis Malunas. Pagal lenkišką parašė P. B.
Puikis aprašymas apie žydą maluninką. Pustl.
64. Kaina.....50c
Ciecorius Domicijonas ir Kasėjai Katakumbose.
Istoriskas aprašymas laikuose krikščionių per-
sekiojimo. Kaina.....50c
Gyvenimo Gabalėliai. Telpa joje 13 puikių ap-
sakymėlių apie vargus šiandieniniame gyveni-
me Lietuvoje. Pustl. 50. Kaina.....25c
Danguis. Pagal K. Flanmarion parašė P. Brandu-
kas Pustl. 193. Kaina.....60c
apdaryta.....75c
Rašant ar siunčiant pinigų uždekit tokį antraštą:
JONAS M. TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Lietuviams!

Gyvename krašte, kuris su savo pažanga eina pirmiau kitų. Čia viskas vystosi, auga, didinasi ir tobulinasi kiekvienoje visuomenės gyvenimo rušyje, nei kur kitur.

Tasai milžiniškas pažangumo judėjimas šviesiausia atsimušia presoje.

Amerikos laikraščiai stovi pirmoji eilė už visus kitus pasaulio laikraščius su savo ypatybėmis, su informacijų gausybe ir pigumu.

Amerikos laikraščio skaitytojas, paėmęs laikraštį rankas, mato viską, kas pasaulyje dedasi, kas atsitinka šitame krašte, žino kas veikia jo mieste, apilinkėje ir valstybėje.

Ir mes, lietuviai, esame dalimi tos pirmzengstės tų laikraščių ir mes privalome su tomis Amerikos vilnimis plaukti, eiti su pažanga, nes pasipriešinimas gali mums atnešti pavojų. Taip kaip Amerikos laikraščiai su savo pirmzanga daro stebėtinus dalykus, taip ir mes lietuviai privalome to kelio laikytis.

Privalome skaityti "Kataliką" ir jo išleistas moksliskas knygas, o tuokart mes įgyisime daugiau šviesos ir pastebėsime kas pasaulyje veikia.

Laikai jau pasitaisė, kongreso nutarimai apie mūto tarifą visas abejonas nuvarė šalin. Dirbtuvių savininkai žino ko laikytis, ir pramonė pradeda eiti su visu smarkumu. Ant darbo stokos niekas nesirustis.

Daug skolų, kokios nuo seniau pasilikę, kuomet Amerikoje buvo krizis, atneša išleistuvi neostolius, dėlto, broliai lietuviai, meldžiama su tomis skolomis tuojau atsilyginti, idant laikraščiai "Katalikai" padaryti pagerinimus, kad būtų daugiau žinių ir apysakų.

Daug gauname naujų užsakytojų, gauname daug laiškų, kurių nereklamuojame, kaip kad kiti laikraščiai daro, bet atsiranda taip pat lietuvių, kuriems pamėjęs apie laikraščio skolą, nieko neatsako.

Kad padaryti geresnę tvarką, maloningai meldžiama, Gerbiamųjų "Kataliko" Skaitytojų užsimokėti užsilikusią prenumeratą ir pagaliau atnaujinti naują.

Kad Gerbiami "Kataliko" Skaitytojai būtų užgaudinti, darome tik dėl jų sekanties ofertes:

Kas atsilygys už "Kataliko" užtrauktas skolas, tasai gaus dovanų mūsų spaudos knygų vertės 50c.

Užsimokėjusieji už šiuos metus pilnai, jei "Kataliką" užsiskaks ateinantiems metams, ty. jei prisųs 2 dol., gaus dovanų m u s p a u d o s knygų vertės vieno dol. Knygas galima išsirinkti iš mūsų katalogo.

Kas nuo šio laiko naujai užsiskaks "Kataliką" ir prisųs 2 dol. — tam laikraštis ligi Naujų Metų siuntinėsis veltui ir gaus dovanų m u s p a u d o s knygų vertės 75c.

Tas dovanas garsiname tik tai trumpam laikui, dėlto tegul dabar lietuviai pasinaudoja.

Laiškus rašant ir pinigus siunčiant adresuoti:

J. M. TANANEVICZE
3244 So. Morgan st.
Chicago, Ill.

Savaitinis Kalendorius

Spalinis 1909 m.

28 k. Simano ir Judo ap.
29 p. Narcizo vysk.
30 s. Marcelijaus.
31 N. Volfango.

Lapkritis 1909 m.

1 p. VISŲ ŠVENTŲ.
2 u. UŽDUŠINĖ DIENA.
3 s. Teopilio vysk.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

Šiandie kovoje už šiaurini žemgalį daugiausia vertas pasigailėjimo yra, be abejonės, kom. Peary, kuris tą kovą pats ir iššaukė; kaip nebūk koks bus iš to visko paskutinis rezultatas, dr. Cook iš to aplaikys didžiausią pelną medžiagišką, o rasi dar ir moraliską. Kelios krašto mokslo įstaigos paskyrė komisiją tų abiejų keliauninkų kelionės protokolų ištyrimui.

Kadangi tokios komisijos paskyrimui propoziciją pirmiausia padavė "Peary Arctic Club", pertat neabejojama, kad kom. Peary yra pasirengęs savo priparodymus sudėti. Tuo tarpu visiems žinoma, kad dr. Cook savo dokumentus pirmiausia perstatė Kopenhagos universitetui, taigi dar gana daug nuplauks laiko, kol jo dokumentus Amerikos komisija gaus.

Tuo tarpu dr. Cook su pasibaigtu greitumu naudojasi iš prasiplatinusio visuotinio žingeidumo ir visame krašte, kur tik tai apsimokama, skubinasi su paskaitomis, kad tuo tarpu kom. Peary pasipūtė ir sau ramiai tūno namuose. Ir galų gale kad komisija ir atras Cook'ą menku keliauninku, tai vistiek jis jau bus įgavęs populiariškumą ir Peary liks užpakalyje. Dr. Cook yra gudrus. Jis moka kalti geležį, kol ji dar karšta.

Ko nuo senų senovės bijotasi, šiaudie tas pasirodo tikra teisybe. Japonai paliko šeiminkais visos pietinės Mandžiurijos, kuri yra turtingiausia Kinijos dalis su savo gražiausiomis dirvomis. Rusija, seniau, norėdama tą provinciją apglobti, tiesė gelžkelius, statydino ant plačių tyrynų miestus, tačiau jai pritruko medžiagos, kad tą provinciją ant visados prisivainti. Dabar Japonija su Kinija padarius sutartį, pagal kurio Mandžiurija perėjus į japonų rankas ir palikus japonų provincija.

Mandžiurijoje savame laike Rusijos pažangumas ir šeiminkavimas, Jungtinėse Amer. Valstybėse pagimdė pavydą. Abelnai bijotasi, kad Rusijos ekonomikoji politika Rytų Azijoje prapuldyt Amerikos prekybą. Tasai neužsitikėjimas pagimdė antipatiją prieš Rusiją, pastarajai grumanties su Japonija ir net džiaugsmą, girdint, kaip japonai šiaurės meškiniui lopo kailį.

Kada pasibaigus Tolimuose Rytuose karui padaryta Japonijos su Rusija santaika 1905 m. Portsmouth'e, toje santaikeje aiškiai pažymėta, kad Mandžiurija visoms pasaulio tautoms dėl prekybos atvira, kad visos tautos tenai laisvai galinčios steigti įvairius užsiėmimus. Bet vos tik toji santaika buvo parašais patvirtinta, ty. legalizuota, Amerikos vieša opinija pramatė tame klaidą ir jau tuokart ėmė pranašauti, kad Mandžiurija, šėjęs iš Rusijos globos, tuojau tek

sianti Japonijai ir tai dar į tvirtesnes rankas.

Ir tasai amerikonių daleidimas šiaudie išsipildė. Japonija pradėjo karą su Rusija, kad pastarąją išvity iš Šiaurės Kinijos ir tenai panaikinti jos visą įtekme. Stebėtasi savame laike, kad darant santaiką Japonija Rusijai tiek daug nusileidžiui, bet šiaudie vėl daug reikia stebėtis, kokius Japonija vaisius renka po tam karui. Japonijos diplomatija į žymi. Ji dabar paliko Mandžiurijos paveldėją ir pagavo savo įtekmen visą kinų viešpatiją.

Japonija pietinėj Mandžiurijoje paglemžė gelžkelius ir visas kasyklas ir, pasiremiant ant savo sutarties su Kinija, pastarąją net iškiria iš visokios tenai konkurencijos. Be to Japonija dar su Kinija susitaris, kad jai neties daugiau gelžkelių linijų ten, kur dabar randasi Rusijos linijos, tekusios Japonijai. Taigi Japonija Mandžiurijoje dabar ėmė savarankiškai šeiminkauti ir "tauty prekybą" arba "atviro durys" tenai jau išnykusios.

Daug kalbėta, dar daugiau rašyta apie "geltonąjį pavojų". Ir toji baidyklė dabar pasirodo visame savo skaitume, o juo labiau, kuomet Kinija puolė Japonijos įtekmen. Kinija pūrtėsi ir gyvėsi, kaip tik galėdama prieš tą sutartį; net užsienij ieškojo sau pagalbos ir pačiose Jungtinėse Amer. Valstybėse. Kuomet iš niekur jokios pagalbos negauta, Kinija turėjo sutikti ant sutarties su Japonija. Kinijos ambasadorius Wu iš Vašingtono tik todėl atsaukta, kad jis negalėjė gauti savo kraštieji pagalbos iš Jungtinių Valstybių.

Japonijos su Kinija sutartis yra kertinis akmuo Tolimų Rytų politikoje. Čia neapina taisyklės "atviro durys" palaikymas, bet svarbiausia tas, kad Kinija pasilieka Japonijos įrankiu, su kurio pagalba Japonija atsieks savo tikslą. Jungtinėse Amer. Valstybėse tame dalyke savarankiškai nieko negali veikti, kadangi Anglija paremia Japoniją, o pastaroji vėl kitų viešpatijų visai nesibijo. Taigi dabar tikta galima patvirtinti faktas, kad šiaudie Japonija su savo diplomatija ir strategija perviršija visas civilizuotas viešpatijas.

"Vien. Lietuvninkų" (No. 41) savo peržvalgoje "prie laikraštinių suvažiavimo" tarp kitko štai kai rašo:

"Da kažin, ar negalima būtų pagimdyt ir naują mintį, nors labai drąsą? Ar negalima būtų visiems Amerikos lietuviškų laikraščių leidejams susitarit ir susivienyt į vieną Spaudos Bendrovę (Publishing Association) ir sudėjus į ją savo visą turtą įkurti: 1) dienraštį, 2) iliustruotą savaitinį, 3) literatiškai pavyzdinį mėnesinį žurnalą ir 4) nuolatinį leidimą knygų? Gerai sutvarkius tokį reikalą visi leidejai turėtų iš savo įdeto turto dėsnių pelną, nebeturėtų tarp savęs vesti tokių kvailių lenktynių, kaip dabar, išsiritų etiikos klausimas, ir darbštesnieji lietuviai intelligentai gautų sau tokioje įstaigoje darbą."

Išteisybės drąsus ir tai dar nepaprastus užmanymas. Visiems dabartiniems laikraščių leidejams susitarius, sudėti vi-

sus savo turtus vienon bendroven — verasime gal visame pasaulyje panašaus laikraštinių susitarimo. Nesakysime, kaip ilgai tų turtų tesėtų, bet galime tvirtinti, kad praslinkus kelioms savaitėms toji bendrovė imtų žengti garsios Krylovo pasakos takais. Tuokart būtų tik gardaus juoko.

Neseniai Plymouth, Pa. lietuviai parengė 40 metų lietuvių emigracijos Amerikon sukaktuvių apvaikščiojimą. To kie apvaikščiojimai rengiami visur, bet ne visur rimtai apvaikščiojama. Plymouth'o apvaikščiojimas pakviesta prakalbas pasakyti, apart lietuvių kunigų ir anglų, dar ir dr. Jonas Šliupas. Jį kalbėtojus kvietęs pats apvaikščiojimo rengimo komitetas. Prisiartinus apvaikščiojimo dienai, daktaras Plymouth'an atkavęs, bet jam tenai komiteto pranėsta, kad jis negalės kalbėti... Tas pat su dr. Š. padaryta ir Philadelphiaj. Apie tuos savo prietikius pats dr. Š. rašo "Lietuvoj" (No. 42), pavadindamas lietuviškuosius politikierius "smerdais".

Tvirtumas ir pyktis vaikų auklėjime.

Vaikelių auklėjimas — tai sunki gimdytojams priderystė. Kietas darbas ir ilgų metų besistengimai. O vienok jie turi tą auklėjimą padaryti tikru, protingu ir pavyzdingu, kadangi už savo vaikelius jie atsaako akyvaizdoj paties Dievo. Valstybėse. Kuomet iš niekur jokios pagalbos negauta, Kinija turėjo sutikti ant sutarties su Japonija. Kinijos ambasadorius Wu iš Vašingtono tik todėl atsaukta, kad jis negalėjė gauti savo kraštieji pagalbos iš Jungtinių Valstybių.

Žmonės, kuriuos pažinstame kaip dorus, teisingus, darbštus, turėjo paprastai gerus gimdytojus, kurie jiems suteikė taisyklišką išauklėjimą.

Tegul vaikas bus valdomas tvirta tėvo ranka, auklėjamas po rupeštą motinos akiemi. Tegul gimdytojai žino apie kiekvieną jo žingsnį. Be pasiskymo jiem, tegul neišsina iš namų, kadangi labai tankiai gali papulti pikton, sugedusion draugijon, kuri užnuodys jam jauną sielą ir sunaikys anojė gerą grūdą, pasėtat tenai dorais gimdytojais. Ne veltui patarlė skamba. "Su kuo susidėsi, tokio pat pasiliksi."

Visiems gerai žinoma, kad vaikus tankiai reikia perspėti, pabarti, o retkarčiais ir pabausti; be to vaikai nebus žmonėmis; bet tegul kiekviena motina turi omeny jai, kad kiekvienne atsitikime reikia prie vaikų kreipties ne su piktumu. Tas dalykas taip svarbus ir reikalingas, kad to visko, vaikus auklėjant, negalima pamiršti. Kitaip elgiantis vaikams padarysi tik nuoskaudą, o sau sąžinėje tik sunkenybes ir podraug nesulauksi vaikų nei pasitaisymo, nei kitokios jiems iš to naudos. Motina privalo kaip poteris atminti tasias taisykles: "Neleidžiama ant vaikų pykti."

Pastebėkime kadangi, kas tuokart iš tokio piktumo užgema.

Motina susilpnina prie savęs vaikų prisiiršimą, kuris neikuomet negali net nei sumazė

ti. Motina atpenė privalo stengties, kad vaikų meilė prie jos visuomet žydėtų. Tegul vaiką glaudžia prie savęs, tegul paglamonėja, pabučiuoja nors sykį į dieną; šventom's dienomis tegul su anais linksminasi, padaro jiems bent kokį malonumą, kantriai pakluso jų pasakojimų, tegul bendrai su jais liūsta ir podraug linksminasi. — Tada vaikas atjaus, kad jo motina yra širdingiausia globėja. Piktumas gi tuo tarpu sunaikintų tuos visus gerus jausmus, nes vaikas tankiai ir dar su piktumu muša, negali motinoo numylėti: kol mažas — bijosi, bet pasiuogėjęs vieton meilės savo širdy palaiko piktumą ir pagievyj spekas ir negalėdamas susilaikyti, atmokės piktą už piktą, ir viską priešingai veiks.

Su piktumu pagaliau niekur nieko negalima atsiekti. Jei apmuši pav. vągilių, sugautą bevągiant, nuo vagystės jo tuo budu neatpratysi; jįsai kitais sykais tik žinos, kad jam reikia kytriau vogti, idant jau niekas jo daugiau nesuimtų. Jei priešginį vaiką keiksi, išmokysi jį tik keikti. Tada svarbus tuokart darbas su vaikais elgties švelniai, tyliai ir ramiai.

Norints retkarčiais tas yra sunku, tatau reikia prie to pristati, bet neikuomet nieko nedaryti užsikarščiauvus.

Šitai paimkime pavyzdžiui nors tokį atsitikimą: Kuomet išgirsite vaikų tarpe trukšmą ir reksmą, suprante, kad katras jų jau prasikalto ir jau jums piktumas kaip liepsna veidą išpila, tuokart, apsaugok Dieve, nebėgkite tuojau prie jų, bet atsiduksekite: "Dieve, suteik man malonę, idant vaikui nepadaryčiau nuoskaudos."

Tas jums tuojau suteiks supratimą, piktumas nuo jųsų patitrauks ir tada ramiai sau eisite sutaikinti susivaidijusius. Viena pati tik jųs rimta pastova, tylus ir švelnus balsas, privėrs jau vaikus nultiti. Tuokart jųs ramiai klausykite, ką vaikai jums pasakys, o kuomet pasirodys jų tarpe kaltininkas, perspėkite jį protingai, o jei reikalas būtų, nubauskite, bet visuomet tik teisingai ir be jokio besikarščiauvimo. Vaikas tada supras, kad ta bausmė užsitarnavęs, bet prie jokio piktumo neikuomet nepripiras ir stengsis pasitaisyti. Tiktai toksai vaikų baidimas esti pasekmingas.

Tai gi ne pyktis, bet tvirtumas, neatmainomumas reikalingas vaikų auklėjimui.

Vaikai esti visuomet tokiais, kokį gaus išauklėjimą, ar tamenamie, ar mokykloj, ir tokiais jie pasiliks, tokia bus jų ir jų tautos ateitis. Juk iš tų mažų vaikelių kuomet nors užgims šeimynos, valsėiai ir viešpatystės. Nepamirškite to, auklėdami naująją kartą!

Zalia Mėta.

Lietuva vysk. Giedraicio laikais.

Kada kunigaikštis Merkelis Giedraitis Žemaičių vyskupija valdė, Lietuva dar tik nuo dviejų šimtų metų buvo katalikybė priėmus. Dievas surėdė, kad lietuviai vėliausiai už visus savo kaimynus priėmė krikštą. Daug buvo priežasčių, kad lietuviai taip stipriai laikėsi stambeldžiū tikėjimo, kad bijojo katalikais likti. Svarbiausia-gi priežastis buvo ta, jog jie kardu, prievarta ir krauju krikštijami buvo, o ne meile ir liuosu noru ėjo į ka-

talikus. Mat nuožmūs kryžioikai, prisidengę katalikybės skraiste, norėjo Lietuvą savo rankosna paimti, jos gyventojus savo vergais daryti, kad galėtų paskui kelis kailius nuo jų nulupti. Nors kryžioikai visam svetui sakėsi, kad jie nori pagonišką Lietuvą tieson atversti, bet ne tikėjimas, o vien pinigai jiems rūpėjo. Tonkių apaštalu Dievas nesiuntė, užtatai ir jų darbų nelaimino. Bemaž kasmet plaukdavo į Lietuvą iš visų kraštų minios žmonių padėtų kryžioakams su ginklu pagalba prie šv. tikėjimo lietuvius atvesti, bet tie žygiai nuejo vėjais — lietuviai, it nepajudinama uola, laikėsi savo dievačių, dar karščiau prisirišdami prie stambeldystės. Kryžioikai tapo Dievo nubautai už neteisingus darbus. Jie visi liuteriais išvirto. Lietuva-gi tiktai tuo met liko katalikiška šalimi, kada atėjo į ją tikri apaštalai — savi kunigaikščiai. Augėtaičius apkrikštijo Jagaila. Apsivedęs su lenkų karaliete Jadviga ir sujungęs Lietuvą su Lenkija, Jagaila patsai apkrikštijo ir visus savo pavaldinius apkrikštijo pasizadėjo. Patsai su lenkais kunigais ke liaavo 1386 metais į Lietuvą žmonių tikėjimo mokintų į šventan krikštan vestų. Jagaila išplatino katalikybę Augėtaičių tarpe.

Žemaičiai vis dar po senovės savo dievačių garbino. Tiktai didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas apkrikštijo Žemaičius ir įsteigė Žemaičių vyskupiją 1417 metais.

Būtų viskas buvę gerai, kad platinusieji šv. tikėjimą kunigai būtų mūsų žmonių kalbą mokėję. Juk visuomet taip yra. Jei misijonariai keliauja į kokį-nors kraštą šv. Evangelijos apskatinę, pirmučiausia pasirupina to krašto žmonių kalbos išmokti. Kitaip darant, kas gi suprastų jų skelbiamąjį mokslą. Po teisybės ir Lietuvos apaštalai būtų turėję taisy pačiais keliais eiti. Reikėjo jiems išmokti lietuviškai kalbėti.

Nelaimė. Lietuvoj visai kitaip buvo. Pas mus skelbė katalikybės mokslą lenkai kunigai. Lietuviškai jie nemokejė. Pamokslus sakė, žmones mokino vis lenkiškai. Lietuviai, negalėdami jų kalbos ir mokslo suprasti, nesiskubino šv. krikšto vandenyse nusiplauti. Vien balti rufai ir gausios karaliaus dovanos traukdavo daugelį šv. krikštą priimti.

Šitai dalykams stovint, negalėjo katalikybė greitai išsiplatinti Lietuvoje. Šventa ugnis, dievačiams kurenamoji, dar ilgai neužgeso. Net praėjus dviem šimtam metų, vyskupo Giedraicio laikais, matome Lietuvoje nemažą stambeldžiū, nešančių aukas dievačiams.

Nesuprantant visai, arba labai mažai tesuprantant, ko kunigai mokina, sunku buvo žmonėms gerais katalikais būti. Tiera, turėjome ir anu metu garbingų ir šventų vyrų. Užteks priminus Lietuvos globėją šv. Kazimierą karalaitį. Vienok didžiama žmonių buvopagonai. Nesuprato jie gerai katalikų mokslo, dar nebuvę šv. tikėjimas jų širdyena šaknų įleides, užtatai užvėsusulai, taip lengvai davėsi katalikybė iš šaknų išrauti. Užliejus Lietuvą Liuterio ir kitų klaidatikų bangai, vos šešetas kunigų ir saulajė žmonių beliko katalikų tikėjimui ištikimais. Kiti paskendo protestantų (Liuterio, Kalvino ir kitų) jurose.

Tiesa, nemaža prisidėjo ir

prievarta prie katalikybės sunykimo Lietuvoje. Žinome, jog anais laikais prasti žmonės buvo ponų vergai. Ką ponai norėjo, tą su savo valdiniais darė. Užsikrėtę Liuterio ar Kalvino mokslu ponai vertė ir savo žmones tą klaidingą tikėjimą priimti. Bet ir pirmaisiais amžiais vertė ponai ir karaliai išsižadėti tikėjimo. Net mirtimi katalikus bausdavo. Katalikų kraujas net upeliais tekėjo, vienok jie stipriai šv. tikėjimo laikėsi. Taip būtų darę ir lietuviai, jei būtų gerai šv. tikėjimą suprastę. Juk už šventčiausią daiktą, už savo dušios išganymą kiekvienas turi būti pasirengęs ir galvą padėti. Jei to Lietuvoje nebuvo, tai galima vien tuo išaiškinti, jog lietuviai, klausydamiesi pamokslų nesuprantamoje jiems lenkų kalboje, negalėjo perimti gerai katalikų tikėjimo, negalėjo jo visa širdimi pamylėti.

Vyskupas Merkelis Giedraitis pirmutinis tai suprato. Jisai pirmutinis pradėjo dirbti, kad tą piktą pašalinus. Matome jį steigiantį Lietuvių mokyklas besirengiantiems kunigus jaunikačiams. Jisai siunčia lietuvius į Vilnių, kad galėtų lietuvių kunigų turėti. Kuomet gi panorėta neteisingai atiduoti Vilniaus vyskupiją ne lietuviui, tai Merkelis Giedraitis pirmutinis guldė galvą ir reikalavo, kad lietuvis vyskupas Vilniaus sostą paimtų.

Vyskupas Giedraitis pirmutinis pasirupin leisti knygas lietuvių kalboje ir dalinti jas žmonėms. Tokiuo budu jisai netik atgaivino katalikybę Lietuvoje, bet parodė, kokiais keliais reikia kitoms kartoms eiti.

Vargas mums, lietuviams, kad gražus garbingo vyskupo Merkelio Giedraicio paveikslas nerado daug pasekėjų. Po jo galvos vėl lenkybė ėmė Lietuvoje viršų. Net mūsų laikais matome, kaip Vilniaus vyskupijoje žmonės yra lenkinami. Vyskupą Giedraitį tuo labiau turime branginti ir gerbti, kad jisai ištikrųjų suprato katalikų reikalus Lietuvoje ir kad vis širdimi netikait šv. tikėjimui, bet ir savo tėvynei buvo atsidavęs.

Klaidos pataisymas.

"Kataliko" 42 numer. korespondencijoje iš Waterbury, Conn. rašyta apie pirmąjį Lietuvių Blaivininkų seimą. Tenai pasakya, kad seime delegatų buvę tik vienas, o turi būtų: viso delegatų buvo "du", kun. A. Milukas ir A. M. Norkunas. Blaivininkas.

Naujas Salonikų (Turkija) gubernatorius (vai), Ibrahim bei, viršausiojo mahometonų kunigo sunus, paliepes policijai uždrausti visoms Turkijos moterims pasirodyti ant gatvių be užklotų veidų ir be to įsakęs visiems mahometonams pildyti Korano prisakymus. Prasižengusieji prieš Koraną busią patraukti atsakomyben. Ar tasai gubernatorius negaus nosin nuo jaunaturkių partijos už laisvės varžymą.

Apylinkes Hong Kong, Kinijoje, pereitoj savaitėj aplankę baises orkanas su orine triuba. Kadangi orkanas prasinešęs jūros pakraščiais, tatau daug garlaivių su žmonėmis nugramzdinta. Be to daug namų visur sugriauta. Hong Kong uoste Standard Oil kompanijos garlavis nuplėsta nuo inkario ir su trenksmu pastumta ant vieno Japonijos garlaviu Abudu garlaviu sugadinta.

S. L. R. K. A. REIKALUOSE.

Kasos Stovis SLRKA. 3-čio bertainio 1909 m.

GEGUŽIO MĖN. IPLAUKOS.

Table with columns: Bert. Taut. ct. and rows listing locations like Scranton, Pa. 83 k., Hastings, Pa., Portchester, N. Y., etc.

Viso 64.00 75 Iki 1 d. Gegužio pas kasierių buvo \$5.657.47 Gegužio mėn. iplaukė 64.75

GEGUŽIO MĖN. IŠLAIDOS.

Table with columns: Bert. Taut. ct. and rows listing expenses like Kaz. Krušinskui už sekretorystą, keliones, Užd. a. a. St. Aponavičių 13 kuopos, etc.

Viso išleista \$1.168.37 Gegužio mėnes. iplaukė \$5.722.22 " išduota 1 168.37

Iki 1 d. Birželio pas kasierių lieka \$4.553.85

BIRŽELIO MĖN. IPLAUKOS.

Table with columns: Bert. Taut. ct. and rows listing locations like Forest, City, Pa., Chicago, Ill., 16 kuopos, etc.

Sy k i u \$23.25 Iki 1 d. Birželio pas kasierių Kaz. Radzevičių buvo 4.553.85

BIRŽELIO MĖN. IŠLAIDOS.

Table with columns: Bert. Taut. ct. and rows listing expenses like Stan. Čepukaičiui už dieną, stampos, ir kiti išdavimai kaipo globėjui kasos, etc.

Sy k i u \$725.98 Birželio mėnesyje iplaukė 4.577.10 " išleista 725.98

Iki 1 d. Liepos pas Kazį Radzevičių (buvo) lieka 3.851.12

Virš minėta suma dalinasi sekančiai: Bertaininės \$2 464.29 Tautiškų centų 919.77 Vaikų skyriaus 366.35 II ir III skyriaus 100.71

LIEPOS MĖN. IPLAUKOS.

Table with columns: Bert. T. ct. V. sk. and rows listing locations like Westville, Pa., Cambridge, Mass., Youngstown, Ohio, etc.

Main table with columns: Bert. Taut. ct. and rows listing locations like Lawrence, Mass., 97 k., Sheboygan, Wis., Bayonne, N. J., (nauja), Oregon City, Or., etc.

Viso \$2.150.00 17.35 68.75

I II skyrių iplaukė: Iš Kensington, Ill. \$222 Northampton, Mass. 99 Rochester, N. Y. 180 Chicago, Ill., 99 k. 88 Wilkes-Barre, Pa. 168

Viso \$757

I III skyrių iplaukė: Iš Westville, Ill. \$177 Kensington, Ill. 180 Eynon, Pa. 198

Viso \$555

Visos sumos iplaukė: \$2.249.22

LIEPOS MĖN. IŠLEISTA.

Table with columns: Bert. Taut. ct. and rows listing items like Kaz. Krušinskui alga už II. bertainį, kelionės lėšos ant seimo Clevelandan, etc.

Adresai Centro valdybos S. L. R. K. Amerikoje. Kun. S. Pautienius, prezid. P. O. Girardville, Pa.

Jonas Rikteraitis, vice-prez., 67 James St., Waterbury, Conn.

Kaz. Krušinskis, sekret. 324 So. 1st St., Brooklyn, N. Y.

Gabris Laibinis, išdininkas, P. O. Box 135 Duryea, Pa.

Kasos globėjai: Jonas Vieraitis, 107 So. Harding St., Worcester, Mass.

Kazys Vaškevičia, 186 Jefferson St., Newark, N. J.

Kun. V. Vizgirda, knygynis, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

Kun. V. Staknevičia, dvas. vad. 207 Adams St., Newark, N. J.

VYRIAUSYBE 85 KUOPOS SUSIV. L. R. K. KATALIKŲ AMERIKOJE. St. Anuščauskis — Prz. 1641 W. 46 St.

Aug. Saldukas — Sekr. 4715 S. Wood St. St. Marcinkevičia — Kasier. 1643 W. 46 St.

VYRIAUSYBE 15 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. CHICAGO, ILL. Jul. Dychavičia — Prez. 882 — 32 nd St.

Iz. Nautieda — Kasier. 917 — 33-rd St.

Kaz. Lamsargis — Sekr. 4735 S. Hermitage ave.

1-MOS KUOPOS S. L. R. K. A. VYRIAU SYBE, EDWARDSVILLE, PA. S. Paukštis, prezid. Russell St.

S. Tamulis, kasierius, 100 Hill Side Ave.

J. Kučinskis, sekretorius, 238 Clocum Ave., Kingston, Pa.

VYRIAUSYBE 36 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. NEWARK, N. J. K. Vaškevičia — Pirm. 186 Jefferson St.

A. Radzevičia — Rašt. 194 New York ave.

P. Pranis — Işdin. 81 Warwick St.

Caras ir jo policija.

Taşa nuo Imo puslapio. Ponas Krivoš buvo tuomet gana įžymus užsienio presos cenzūros viršininkas. Pasakė jis man kelias žingėdijas smulkmenas apie Rusijos valdžios prisakymus kas link manęs. Mūsų ramus pasikalbėjimas tęsėsi ligi vėlybai nakčiai.

Antrytojaus vėl susitikau su savo nauju pažinstamu. Krivoš pradėjo kalbą apie Rusiją. Apsakė man daug daiktų apie carą ir Rusijos valdžią ir suteikė man nekurias brangias informacijas. Reikia žinoti mūsų biurokratus, kaip tai jie sako, kuomet nori savo širdį palengvinti, peržengus rubežius, idant tą mano pažįstamo liberalizmo ataką suprasti. Tarp kitko nuo Krivošo išgirdau, ir tai dar pirmu sykiu, apie vieno

tai faktai, paduodami vieni paskui kitus, kaip atsitinka, be jokio susirišimo ir pastabų.

Dienraštis nėra spaudintas, bet rašytas, taip kaip seni metrašiai. Raštas dailus, visur vienokis, taip lengvai skaitosi, kaip spaudinamas. Galima užvartinti kaligrafo raštu. Popera yra luksuso. Pirmasis kiekvieno numerio lapas tur parašą ministerio, kuris carui dėl pastabų iš policijos departamento ir persto.

Iš viršaus ministeris savo parašu paliudija, kad tasai yra patingas ženklas, butent raudonu ar mėlinu pašuoku pabrangimas, ir kuris turi reikšti, kad caras dienraštį asmeniškai skaitęs, liko "Jo tiesos riska didenybe aukščiausiajame ranka" toj vietoj ir po tąja data paženklinatas. — Tasai ženklas yra beveik visuomet stori leku aplietas, idant apsaugoti jis nuo išnykimo ir tas visas palaikyti kartų kartoms.

"Caro dienraštis" su mažais išėmimais yra politiškujų informacijų dienraštis. Galima jame užtikti, kas teisybė, visokių pranešimus su dramatiškų pobūdžiu, kaip pasakojimus apie muzikus, prigulinius prie bepročių fanatikų sektos, kurie pagal savo ritualo duodasi gvyai užsikasti žemėn, pagaliau apie nuskendimą 71 vaiko podraug su mokytojum, kurie skubinosi į artimesnes apylinkes, kad dalyvauti dievmaldystėse ir t. p.

Bet dienraščio uždavinis yra grynai politiškas, arba politikinis. Iš to matoma, kad caras viską žino ir jam viskas apie politiškuosius atsitikimus pranešama. Tenai su bestijalisku einizmu surašyta darbininkų judėjimai, demonstracijos, straiškai, persekiojimai, areštavimai, ištrėnimai, muzikų maištai, universitetuose judėjimai, pabėgėlių ir atstovų priežiūros, plėnai prieš revoliucionierius ir kova su liaudim.

Užtai-gi dabar negalimas daiktas abejoti, kad policija savo darbus slepia prieš carą, arba kad carui nepasakoma jos pasielgimas, kadangi caras be to žino, kaip policija laiškus vagia, kaip deportuoja straikerius darbininkus, kaip žiauriai plaka muzikus, kurie drįsta valdininkams skųsties su savo kentėjimais ir vargais — tame dienraštyj viskas carui rašoma. Dienraštis aprašo šnipinėjimo sistemą, apie provokaciją ir kas tik Rusijoje sauališkuo atsitinka.

Caras žino apie provokatorių gvyvimą, jis skaito laiškus, kuriuos policija Rusijoje ir užsieniuse nuo revoliucionierių pavagia. Jisai žino labai gerai apie savo policijos pasielgimus. Net paties raštininko grafo Tolstojaus privatiški laišku atplešiamas ir visokia iš laišku ištraukta informacija prašoma caro dienraštin. O kas link kitų raštininkų, nėra nei kalbos. Rusijos valdžiai kovoti su revoliucija ir liaudimi visokie budai geri, norints jie būtų kuobaisiausi. O caras tai žino ir viską pagiria. Jis yra Rusijos slapto policijos dideliu viršininku.

Chicagos vertelgoms.

Turime šimtus visokio pavaldalo išsirikimui sieninių kalendorių, ant kurių atspaudiname apgarsinimus už prieinamą kainą. Kur mūsų agentas su sampeliais atsilankys, melduojama pas jį išsirikinti sau patinkamus kalendorius ir duoti jam ant jų orderį. "Kataliko" Adm.

F. Bernatowicz

PAJAUTA

Lizdeiko Dukė arba Lietuva XIV metašimtyj.

Istoriskas Romanas
Išguldė Jonas Montvila.

(Tąsa).

kalbėjo apsiverkusi motina, spausdama jai galvą — taigi malonėčiau matyti tave laiminga. Tegul tavo vyras per visą gyvenimą atranda taip gražia, kaip mato šandien; tegul dievai palinksmina jį namus mylimais vaikeliams, o narsūs sunys ir lėtos dukters teplatina jį su giminę! Tegul jums niekad nieko netrukta, o rumumas ir svetingumas tegul viespatauja amžinai!

Po šitos prakalbos jaunikis vedė Aukšę į klėtį, kur svodbos viršaitis, berdamas ant jos galvos grūdus ir kruopas, apskakino pareigas geros gospadinės ir davė pamokslą reikalingą namų vedimui. Apie pietus nusiėmė į šventynių ant Antakalnio. Nuotaka, su paleis tais plaukais, pakelta nuo veido uždanga, sėdėjo aukštuose ratuose tarp dviejų pamergių, kurių pirmutinė buvo Pajauta. Sešetas rimtų žirgų brangiuose pakinkaluose traukė svodbinį vežimą. Pravažiavo svodbinis veliavininkas, plevėsudamas ant arklės ore balta veliava. Buvo ten ir svodbinis medėjas, šaudantis į aukštą, ir juokdarys, linksminantis svečius špomis. Paskui vežimą jojo jaunikis tarp piršlių ant puikaus žirgo, darydamas visokių špomis; toliau ilgą šniuru traukė svodbininkų vežimai. Pirm pasiekimo Antakalnio, po tris kartus apjojo visas miesto gatves, kur žmonių minios žingėdžiai jiems prisizūrėjo. Jerbutas, apsiėngęs apeiginiais rubais, jau senai laukė jų šventynioje.

Ivesti piršlių ir atidavę priderančią dievams garbę, kartojo paskui Jerbutą priešais žodžius, po to kunigas padavė jiems gintarinę taurę pilną alaus, kurią išgėręs jaunikis trenkė į žemę ir sutrempė kojom, o kunigas sušuko:

— Tegul taip pražuva visokis nevelijimas šitam ryšiui!

Piršliai tuojaus užžiebė žvakes, o kunigų choras užtraukė svodbinę giesmę. Kada vestuvių vadas jaunamartės varde dalino esantiems ten ant atminties jos šliuob baltus, kaip sniegas, abrusus, sužadotiniui dalino tinkamas kiekvienai dievystei aukas.

Per visą apeigų laiką Traidėnas, užimtas pataravimu prie Jerbuta, turėjo progą gerai prisizūrėti Pajautai. Svontumas vietos ir iškilmingumas apeigų, pridavė jai dangišką skaistumą. Niekad ji be persiėmimo ankščiau godone nepakelė akių prie dievų; o ką jau dabar, kada eina apie likimą jos draugės. Pajautos širdis buvo perimta didžiausiu jautrumu, o svodbinis parėdas, nors nepuikis, neapsakomai didino jos patogumą. Baltas prastas sijonas, tyras kaip jos siela, apjuostas žalia žalsva juosta, glodniai sušukuoti tamsūs plaukai suveržti sidabrinu galionu, už kurio užkišta rutė šakutė, mylimasis lietuvių žolynas, ir keli broleliai prie krutinės dabino jos parėdą. Dievų artimystė neleido jai laikyti mezginio ant veido, bet jos anioliškas žvilgsnis buvo geriausias uždangulys ir darė ją taip gražia, kad kiekvienas buvo atkreipęs akis tik ant jos. Negalėjo nei Traidėnas atsistebėti, žiūrėjo jau be abejonės ir baimės, o nors tarp Pajautos ir žinomos jam esybės matė skirtumą, vienok nepaliovė užsiimnėti taip dideliu iš pirmo jos panašumu.

Tuomtarpu svodbinis pulkas grįžo atgal tarp balso trimitų, surmų ir visokių barškynių, o žmonės iš langų ir nuo stogų berdami ant jaunavedžių visokius grūdus, velijo jiems kogeriausios kloties. Nors žemutinis butas pagal savo surėdymo buvo tinkamesnis puotos kėlimui, bet Jagaila, norėdamas priderančiai priimti savo seserį, apvaikšėjo jos svodbą viršutiniam bute ir pasitiko juos prie vartų su duona ir druska. Motina, gi, paduodama dukteriai į vieną ranką naują puodą, į kitą ratelį, įvedė ją į seklyčią.

Laikė ten prie trepų Garbutis, atsijustas iš Trakų nuo kunigaikščio Keistučio su dovanomis ir širdingais linkėjimais. Turėjo podraug įsakymą pasveikinti Jagailą ir perstatyti jam apgailestavimą, jog dėlai sveikatos pats negalėjo atvažiuoti į Vilnių. Besiartinant pulkui, širdis jaunikačio pradėjo smarkiau plakti. Gerai žinojo, kad jame turi būti ir Pajauta; pamatė ją iš tolo, bet malšindamas savyje nelaikinius jausmus, mislėjo tik, kaip dasigauti prie valdovo ir išreikšti jam Keistučio norus. Kada kunigaikštis prisiartinio, jaunikis žemai prieš jį nusilenkęs, atidavinėjo Keistučio velijimus, išrodydamas negalėjimą jo pribuvimo.

— Tai niekis — tarė šaltai Jagaila — svodba mano sesers vistiek yra svodba; galėjo apsieiti net ir be prisiumto velijimų, kurie nei pagelbės, nei užkenks mūsų sudermėms — ir žengė ant trepų.

— Kam da šitie juokai? — pridurė Vaidyla. — Kunigaikštis turi sveikatą medžioti, o serga, kada reikia atvažiuoti į giminaitės vestuves dėlto tik, kad teka už vargšo Vaidylo. Kad taip už kunigaikščio Daniečiaus, tai rastuji ir akvata. Ką daryti!

Ir nuėjo trepais aukštyn.

— Viešpats dėdė iš mūsų juokus taiso — tarė paeidamas Skirgaila — bet pataikysime jį tuojuo pasveikinti!

Ir, nei nederstelėjęs į pasiuntinį, nuėjo paskui kitus.

Jaunikaitis, sumaišytas taip nemielu priėmimu, nežinojo, ką reikia daryti: ar eiti svotinėn, ar grįžti į

Trakus. Spaudė jam širdį panikinimas Keistučio ir nedėkingas atmetimas jo velijimų labiau, nei ypatinga jo įžaida, ir gal būtų išvažiavęs be atsiveikinimo, jei ne atsivėlėgimas praeinančios Pajautos, imančios dalybon susikrimitimą, nebutų jį sulaukęs; taigi nuėjo paskui ją tuomi tik užimtas, kaip galėtų prie jos prisitarioti, ir tuojaus susimaišęs tarp svečių dasigavo svotinėn.

Pajauta, ištikro guviai atjautė nešvelnumą apsiėjimo su pasiuntiniu iš Trakų. Ji žinojo, kad nelaimingas jaunikaits po taip šiurkštaus su juomi apsiėjimo, nerus susirinkime nieko, kas norėtų juomi šiek tiek užsiimti, taigi stengėsi, kaip galint, apsalidinti priėmimo kartumą: gyrė kunigaikštienei gražumą priminimų, teisingo Keistučio ir prilenkė Aukšę prie sudėjimo jam padėkos už dovanas.

Tokiu būdu truputį nuramino jauną pasiuntinį, atgavino jo širdį, matant, kad ta, dėl kurios vieninteliai apsiėmė keliauti Vilniun, taip juomi užsiima. Bet Aukšės pamergė tokioje dienoje ir tokiame susirinkime negalėjo užsiimti vien tik Garbučiu, ypač dar, kad tas pradėjo atkreipti kitų atidžią; todėl, palikusi jį buriuje su kitais, prisigretino prie draugų, kurios paeilui užiminėjo suolu. Arti jų buvo Jerbutas su Traidėnu, apapsiaubtu garsingųjų bajorų. Bet ne taip šventnamio užveizdos artimystė, kaip greičiau pažinimas jauno kurejo Traidėno, kurį taip pagirtinai garsino žinios, vedė jį tą vietą didesnę dalį svečių. Mūsų kurejas ir gi mokėjo savo prasta ir malonia kalba užimti žmones.

Pajauta žiūrėjo į jį iš tolo, malonėžio atsiliepti, bet nedrasumas sulaukė jos lupas. Tuo tarpu duota ženklas ant pietų. Svečiai ejo poromis ir pagal kilmę sėdo prie stalo, linkstančių po svara sidabrinų ir aukšinių pripildytų valgiais indų. Jerbutas su Traidėnu po globa kunigaikščio Skirgailo užėmė nuošaliai vietą drange su kitais, kurie prie didžio stalo negalėjo patilpti. Gerbutis vėl nuliudęs nežinojo kur link kreiptis, kad staiga pasijuto arti brangios savo globėjos Pajautos, kuri, palaikius jam vietą, rankos mostelėjimu davė ženklą ją užimti. Nudžiugęs jaunikaits nemokėjo išreikšti savo dėkingumo už šitą naują atminties ženklą.

— Tamsta esi deivė, kuri neužmiršta nieko! — tarė jai jausmingai. — Kodėl gi negali išreikšti savo dėkingumo taip, kaip jį atjauči! Dėlko — pridurė po valandos — neturiu laimės matyti šitame susirinkime godotino tamstos tėvo?

— Mano tėvas vis nedagali ant akių — liudnai atsakė mergina. — Apart to turėjo žinomas sau priežastis, dėl kurių nenorėjo būti ant šitos svodbos.

— Jei jis panorės laiminti, tai dievai nuo jaunavedžių laimės neatims — tarė jaunikaits. — Bet iš kur čia yra šitas iškalbos kunigas, ka taip dailiai viską išvedžioja? Balsas jo ir išvaizda yra kėrinančiai.

— Yra tai neseniai įvilktas j kurejus jaunikaits; nežinau iš kur jį dievai leido, bet mano tėvas ir visi jį neapsakomai guria.

— Kad turėčiau galę jo iškalbos, gal geriau mokėčiau padėkoti!

— Argi tavo dainos nėra visur atkartojamos? — atsakė mergina. — Netikėsi, kaip mane užrustino šitas priėmimas, o užvis Vaidylo panikinimas, kuris visus taip šlykščiai palytėjo.

— Tamsta — tarė susigraudinęs jaunikaits — man ir mano dainoms nesikloja. Kas man iš to, kad visi jas guria, kuomet ne kiekvienas jas nori suprasti. Kaslink Jagailo nemalonės ir Vaidylo panikinimo, tai ar gal tas man skaudėti, kada Pajauta laiko mano pusę?

— Garbuti, šiandie reikia būti linksmam. Ar gi aš čia tave pasodinau dėlto, kad nieko nevalgytum? Pervaziavai keturias mylias, atmint, kad pietų tuoju baigiasi. Štai, žiurėk, jau Jagaila kelia taurę.

Ištikro buvo tai valanda velijimų jaunavedžiams. Tarnai sukinosi apie stalą, nešiodami suraiktą karvojų, kada trimitų balsas pagarsino širdingus gospadoriaus velijimus. Taurės ejo iš rankų į rankas, kiekvienas stengėsi ant parinktų išreikškimų, už kuriuos kvieslys dėkojo jaunavedžių vardu.

— Kaip gaila — tarė Garbutis — kad mano gerasis valdovas negali dalintis šitąja linksmybe! Taip troško pributi į šitas vestuves ir pats davinėjo visokius prisakymus kaslink išsiirengimo, nes norėjo iškilmingai pributi į Vilnių, ir gal būtų pribuvęs, nes jau pradėjo jaustis geriaus, kaip staiga drėgnas oras vėl atvėrė jo žaidas. Dusyk mėgino sėsti ant žirgo, bet kojų skausmas joki būdu neleido jam joti; dar mažias galėjo kęsti vežimo kratymą. Tegul nors apie tai pavelytu kunigaikštis sau pasakyti, tat nebutų taip neteisingu dėl dėdės. Kaip ant nelaimės, nei vieno kunigaikščio sunaus nebuvo Trakuose, kad užvaduoti tėvą; gal būtų geriau mokėjęs išaiškinti jo velijimus.

— Žinos Jagaila apie viską, — tarė Pajauta — buk tik tai kantrus. Ar tankiai kunigaikščiu užėna šita negalė?

— Kuomet kiekviena atmaina oro atsiliepia ant jo sveikatos.

— Vargšas senukas! labai neapsakomai jo gailios, o labiausia, kad serga šioje valandoje. Bet turi nesakyti, kaip čia tave priėmė, nes tas galėtų užkenkti jo sveikatai. Aš pirmiausia kunigaikštienei viską perstatysiu.

Garbutis prizadėjo atsargumą ir, nuolat tik Pajautą užimtas, patėmijo, kad jį tankiai vis žiuri į tą pusę, kur sėdi Jerbutas.

— Laiminga šalis, — tarė, — kurią taip tankiai aplanko tamstos akys!

— Juk mano akys, kaip ir kitų — tarė šypsodamasi — turi but kur nors nukreiptos.

— Bet visuomet nuo manęs.

(Toliau bus).

Mindaugis

Didysis Lietuvos Kunigaikštis ir Karalius.

Trumpas aprašymas jo gyvenimo ir darbų.

(Iš "U-ko").

(Pabaiga).

drįso vienas pradėti kovos su karaliu ir ieškojo talkininko. Žemaičiuose, Trainaitėje jis rado tvirtą padėtoją. Abiejų buvo nutarta pakelti prieš karalių maištą. Sutarėjai laikė nusprendimą didžioje paslapytyje ir laukė tik atitinkančios valandos.

Rudenyje 1263 m. karalius, nesitėkdamas nieko pikto, išsiuntė savo karuomenę už Dniepro prieš Briansko kunigaikštį, pasilikęs Lietuvoje tik nedidį kareivių skyrių. Daumantas taipogi išėjo į karą su savo kareiviais, bet kelionėje atsiskyrė nuo karuomenės ir skubiai pagrižo atgal, eidamas tiesiai į Žemaičius, kur Trainaitis taisės prie maišto. Vienkart krito ant Lietuvos dvi sunkios nelaimės: už Dniepro Briansko kunigaikštis pamušė Lietuvos karuomenę, o netoli Dauguvos, juodojoje girioje, karalius paguldė savo galvą po žudytojo kardų.

Pribuvus Daumantui pas Trainaitį, abudu kerštininku įsigrudo iš Žemaičių į Lietuvą. Mindaugiui, pasilikusiam prieš savę mažą kareivių skaitlių, truko spēkos atsiginti ir jį turėjo bėgti nuo maištininkų. Netoli Dauguvos, pas Eglione, kerštininkai pavijo karalių. Daumantui užteko gėdos pakelti kardą prieš karalių senelį, turintį apie 70 metų amžiaus, ir nukirsti jį. Kartu su karaliumi krito ir du jaunesniuojų jo sunų, Rukelis, įpėdinis Lietuvos sosto, ir Repeika.

Taip, nuo rankos pikty kerštininkų pasimirė pirmasis didysis Lietuvos kunigaikštis karalius, vyras gana išmintingas, darbštus ir kantrus, pasimirė kataliku, išpažintu krikščionystės. Popėžius Klemsas IV penktuose metuose po Mindaugio pasimirimui rašė čekų karaliui Otokarui II, kad Lietuvoje, prazuvus Mindaugiu per nekurius piktadėjus, krikščionystė pranykus ir prašė, idant pasirūpinėtų pasodinti ant Lietuvos sosto vėl karalių katalikų; jis nieko daugias negėdžiūg, kaip tik sugrąžinti Lietuvoje tokį pat valdymą, koksai buvęs prie garbingos atminties karaliaus Mindaugio. Tai gi Mindaugis savo krauju tartum užtvirtino darbus savo, nuo kurių neatsisakė per visą savo gyvenimą, nors jis gal ir daugias labo būtų padaręs sau ir savo tėvynei, jei būtų neisileidęs į arčią bičiulystę su ne dorais zokounkais. Su didžiū rūpesčiu jis įtaisė Lietuvoje vienvaldybę ir išlaikė naują valdymo būdą iki savo galo, atremdamas visus kunigaikščių prieštaravimus. Priėmimu katalikystės jis norėjo sulgyinti Lietuvą su kitomis Europos viespatystėmis. Ant Lietuvos laimės Mindaugis gyveno ir valdė gana ilgai ir jo darbai, su prakaistu dirbti, nepasiliko be vaisiaus po jo galvos. Lietuviai praprato prie vienvaldytės ir tas valdymo būdas įleidė jų nuomėnėse gilius šaknis ir sutvėrė iš mūsų tėvynės galingą viespatystę. Tik katalikystės neišgalėjo karalius prigdyti lietuvių širdyse su tokiau pat pasisekimu, nes ir laikas buvo pertrumpas ir stabmeldžių priešgynystė pavertė visus jo rūpesčius į nieką. Kartu su karaliumi užbaigė ir krikščionystė Lietuvoje savo gyvenimą; kerštininkai nužudė ir jo sunus katalikus, idant naujas tikėjimas nerastų Lietuvoje tvirtų užtarytojų. Po Mindaugio galvos, užžengus ant sosto Trainaičiui, visi dvasiškieji, kurie dar buvo užsilikę Lietuvoje, turėjo išsigabenti ir krikščionyste užsidarę į Lietuvą durs ant šimto su viršūmės metų. Viežok ir priėmimas per Mindaugį krikšto pagal išpažinimą katalikų bažnyčios nepasiliko be žymės, karalius tuo savo žingsniu parodė lietuviams kėlį, kur ieškoti mokslo ir šviesos, ar vakaruose, pas katalikus Europos gyventojus, ar rytuose pas stačiatikius rusus. Užtat sutvėrimas Lietuvos viespatystės yra jo darbas. Jis netik įtaisė vienvaldytę, bet pavaldimu baltrusiu ir juodrusiu padidino Lietuvos rubežius tiek, kad jį galėjo būti galinga viespatyste. Tuo savo darbu Mindaugis užsipelnė mūsų tėvynės istorijoje garbę sutvėrtojo Lietuvos viespatystės ir už tai turime paskirti jam vietą tarp geriausių ir garbingiausių mūsų kunigaikščių.

Remkit tuos biznieriū kurie garsinasi "Katalike."

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS

Z. Urbanowicz

4841 So. Ashland ave.

Užtenka pamatyti lange išzaitytas o artistiszkai išbaigtas fotografijas kurios iszeina isz jo dirbtuves. Iszdriba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypac mes dėl savo tautiezių padirbmes geriausiai. Kas pas mus syki atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldziū atsilankyti o persitikinsite apie mano darba. Apsimoka atvažiuoti ir isz tolesnių pakraszeziū. Duodam labai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirszkite adreso.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU.

Mylinti naturalizšką paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, mes užtikrinam, kad mūsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad mes mokame ir žinome kaip gerą darbą reik atlikti. Nesitikekit tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytų. Didžiausias pamatas mūsų biznio yra užganėdimas kiekvieno kostumerio.

Su pagarba
JONAS P. RASHINCKAS,
3213 So. Morgan St., Phone Yards 2139 Chicago, Ill.

Naujausia ir Gražiausia iszdirbiste Fotografiju.

Mes iszdirbam paveikslus pagal naujansią madą kaip ant vestuviū, piknikū ir baliū dėl to, kad mes esame iszsilavinę geriau ne kaip kiti paveikslų iszdirbėjai. Mes savo darbą garantuojam. Aptašom į abdarus.

T. M. UGINT IR T. A. PAULIKAS
3448 So. Halsted St., Chicago, Ill.

LIETUVIS KRIAUCZIUS

Siuva visokias vyriszkas drapanas kaip tai: Overkotas ir visokios mados Siutus. Meldziū szelpt tautietį, o busite užganėdinti. Turiu daugelį visokių ceikių; priegtam senas drapanas czystiju, skalbiu, taisyu ir kvarbuoju. Meldziū kreiptis po antraszų:

J. Kuczinskas,

238 Slocum St. Kingston, Pa.

TEMYKIT LIETUVEI

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vietanegu pas žydus, kur galima gauti naminių puikių rakandų, pecziū, lampų, vanų ir kitokių visokių daiktų koki yra reikalingi į namus. Mano krautuė yra ant trijų lubų ir pripildinta visokiais tavorais. Taip gi nepamirskite kad asz duodu lovanus nuo szimto penkis dolerius. Užkveizčius savo tautiecius atsilankyti.

St. Povevicze

3321 SO. MORGAN ST. CHICAGO.

MRS. EDWARD BRADEL

Dirbtuve Kukardų, Szarpu, Veliavų ir Bažnytinių Karunu. Pristato Draugystėms parėdus. Siuva Sidabru ir Auksu. Reikalė meldziame kreiptis prie mūsų, o mes stengsimės kiekvieną užganėdinti. Teipogi užlaikome gyvas kvietikas.

1718 W. 47-th St. CHICAGO, ILL.

VIENATINE LIETUVIŠKA DIDELE KRAUTUVE
Gerusia armonika, skėrijū, kleronda, tribus, koncertiniai ir daugybė visokių muzikaiszkų instrumentū. Puikiusiu dzegoretiu, lencuolėliu, visokiū graziū žiedū, gora britū, drukavojiniū miszinkū, albumū, revolveriū, kryziū, guminiū litarū, istoriszkū ir uaidakryziū, visokiū graziū popierū dėl rasyymo gramatū (muzikos, 5 tuz. už \$1.00. Atsiusk savo tikrą adresą ir už \$c. markę o antures) No. 3 katalioną su 150 pavoksiū ir 1 000 visokiū naujūnū kėtū. Aez prarentuoti kad mano tavoras pirmos klasses o priekos pigesnes kaip kitur. Orderius iszsiuzduz grotai in vliens Amerikos, Kanados ir Anelijos krasztus. Kveiczia viena atlinkit in visokiū pirkiniais ir orderiais pas **K. WILKEWICH,** Dep. K. 112 GRAND ST. BROOKLYN N. Y.

Jonas M. Tananevicsze,
Agentas dvieju didziausiu ir geriausiu "Fire Insurance" kompaniju ly.
"Continental ir Royal Fire Insurance Co."
Noredami insekuruoti savo locnasti atlofkit pas
JONA M. TANANEVICZE,
8244 So. Morgan St., CHICAGO, LL.

Pranezame visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinke kad musy ofise randasi ofisas dviejų gerų Insurance kompaniū "Continental ir Royal Insurance Co."

ILLINOIS METAL CEILING and SUPPLY COMPANY.

Pristato ir prikala visokias metalines lubas į sztorus, ofisus ir tt. už žemą kainą. Reikalė kreipkitės prie jų.

23 LAKE ST. CHICAGO, ILLINOIS.

Vietinės žinios.

Nauja stotis. Chicago susilauks naujos geležkelio stoties palei Canal gatvę. Apskaičiuota, kad toji stotis išuosi...

Policijos užlaidymas. Miesto policijos viršininkas Steward savo policijos užlaidymui vienai metais reikalauja 5.000.000 dol. ty. 300.000 mažiau, nei kaip budžeto komisijos proponuota.

Praplatins dirbtuves. Kompanija "Illinois Steel Co.", So. Chicago, nutarė padidinti savo dirbtuves, kad galėtų darbus gauti daugiau darbininkų.

Pakartas. Pereitoj pėnyčioj ant pavieto kalėjimo kiemo pakarta pagal teismo išsprendimą nigeris Andrew Williams už nužudymą savo pačios pėnyčioj metais. Ištarmės išpildymą gubernatoriui net tris sykius buvo atidejęs, bet šiuo kartu nesuminkštinta širdis gubernatoriui ir nigerio peticija apie pasigailėjimą atmeta.

Kompanija priešinasi. Neseniai Illinois Central geležkelio direktorių atsibuvo posėdis, kuriame nutarta nesutikti su miesto valdininkų ir gyventojų reikalavimais, kad miesto sienose vietot garinių lokomotyvu būty vartojama elektrikiniai lokomotyvai, idant tuo būdu panaikinti mieste dumis ir visokį nesmagų lokomotyvų ošimą.

Saliuninkams pasistaba. Policijos viršininkas Steward pranešęs visiems policijos inspektoriams, kad įstatai apie saliuonų uždarymą 1-mą val. nakties turi but šventai pildoma. Pav. mieste nekuri saliuoninkai, turintieji įtekme politikoje, manė, kad jų tasai policijos viršininko prisakymas nelytės, tačiau apsiriko, kadangi visiems saliuonams — vienokios teisės.

Mėsa brangsta. Pereitoj savaitėj viešbuty Le Salle atliktas "American Meat Paker" draugovės konvencija. Kalbėta apie mėsos kainą. Kapitalistai buvo tosa nuomonės, kad mėsos kaina dar aukščiau pakilsianti ateinančiais metais.

O užtai visa kaltybė suverčiama ant fermerių, kurie gyvulių auginime, esą, apsilėidė. Nenaikinauti gyvulių ligų ir labai mažą skaitlių auklėjanti.

Lenkas galinčius. Iš Galicijos neseniai atvažiavo Amerikon Stanislasas Ciganievič, pramintas "Zbyško." Lenkas galinčius, kuris Amerikoj trumpu laiku pagarsėjo imtynėse su smarkiausiai amerikoniškais ir kitataučiais. Pereitoj pėnyčioj įsiai mieste net tris galinčius paguldė per gerą pusvalandį. Ligšiol niekas jo negali paimti, nes tai žmogus geležinis. Reikia žinoti, kad "Zbyško" apsviestas žmogus, nes baigęs gimnaziją ir lankęs Krokavos universitetą. Turi 28 metus.

Plėšikas pasilinkaminimo vakare. Pereitame nedėdieny "Beverly County Club'e" buvo parengta pasilinkminimo vakaras su šokiais. Prieš pradėjiant jaunuomenei šokti staiga salej atsirado su revolveriu rankoj plėšikas ir, prispyręs visus prie vienos sienų, liepė vienam svečių su skrybėle pereiti ir parinkti jam aukas. Išsyk manyta, kad tai tik špōsas, bet piktadaris porą sykių iššovė aukštyn, parodydamas, kad jis visai nešposaujās.

Ligšiol panašių užpuolimų dar nebūta. Pertat draugijos arba klubai, taisydami pasilinkminimo vakarus, visuomet turi gerai apsaugoti, apsiginkluoti, nes piktadarių mieste netrūksta, kurie ant visko pasirengę ir, kurie net policijos nesibijo.

McCann — "23". Buvusis policijos inspektorius McCann, neseniai atrastas kaltu už kysių ėmimą, užsirusinęs ant skaitlinės "23" ir su taja skaitline nenorj turėti nieko bendro. Kuomet teisėjas Barnes andai paskyrė 23 dienų šio mėnesio, kad perkratyti pirmą teismo nusprendimą ir gauti leidimą naujam bylos perkrauti, McCann pareikalavo, kad tasai reikalas būtų atliktas kitą kokią dieną, bet tik ne 23-čią. "Nesu prietaringas, aiškino McCann teisingai — ir nieko ypatingo neturiu prieš skaitlinę "23", bet kaip nebūk ligšiol toji skaitlinė man atnešė tik vienas nelaimės: 23 Birželio mane prisakintojai atrado kaltu, 23 Rugsėjo teismas mane pasmerkė, o dabar vėl paskiriama 23 diena. Meldžiu dieną pakeisti. Jo advokatas tą prašymą parėmė ir teisėjas nusileido, prizadėdamas paskirti kitą dieną.

Mirtingumas Chicagoj. Per tris šių metų pirmutinius bertainius mieste Chicago pasimirė 23.485 asmenis. Tame skaitliuje: Vyriškių 13.387 moterų 10.098 baltųjų 22.729 kitokių rasų 756 senumo metų senumo 5.018 senumo nuo 1 — 5 2.257 " 1 — 20 1.466 " 20 — 60 9.787 viršaus 60 metų 4.911 nežinomo senumo 46

Jusu Namuose

Jūs norit geriausia — niekas nėra geresniu dėl jus draugų. Kiekvienam namame turėty rastis zopostas geros arieklos dėl priemimo savo pažįstamų ir dėl apsaugojimo ligų, kiekvienas gydytojas velina Solo Rye

Riebus Skanus Szelvius Labai yra tinkanti ariekla dėl šeimynų.

IMKIT BUTELI NAMO SZEVDIE STRAUS BROS. CO. 337 Auburn Ave. Chicago. T. Padlakis, lietuvis agentas

J. W. ZACHAREWICZ, Notary Public, Real Estate ir Insurance.

Examinauoju Abstricetus, ir atlieku kitus visus reikalus Notariniszo pigal ir atsakančiai. Visą savo darbą garantuoju. Ekkit pas lietuvių o ne pas svetimtauti.

917-33rd St. Tel. Yards 5423.

K. STULGA

Užlaiko visokį tvorą kaip Batus czeryvys ir kitokius versizkus pulikus drabužius. Meldžiu nepamirskit mano krautuvis, o busite meilingai priimti.

4513 So. Wood St. Chicago.

PONI ONA MILLER

(Pagal vyro Jankauskiene) SENIAUSIA LIETUVIŠKA AKUSERKA CHICAGO.

Dabar gyvena, 107 Canalport ave. priezais Ruble St. Telephonas Canal 3619.

J. P. WILKOWSKI F. WILKOWSKI

1838 N. Monticello Av. 125 W. Berlin Phone 281 Irving Park

WILKOWSKI BROS. Murininkai

Visokias informacijas ant kiekvieno darbo suteikia dykal. Ofisais 1838 N. Monticello Ave. CHICAGO

JURGIS PALIJANSKAS

Vienatinis Lietuviškas kalvis, kausto arklus geriause už visus kitus kalvius Chicago. Kas nori idant arklys gerai būtų pakaustytas tegul nusi duoda prie Jurgio Palijansko, 3421 S. Center Ave. kamps 34-th St. TELEPHONE YARDS 1327.

V. PALIUKAITIS

LIETUVYS KARPENDERIS. Pranezu visiems lietuviams kad asz taisau visokius namus be skirumo, popleruoju, maliovoju ir visą darbą atlieku kogeriausiai ir pigiausiai. Meldžiu su reikalais kreiptis pas mane po antr. 3229 Auburn Ave., Kertė 33 Pl.

KAZ. KATUTIS

LIETUVIZKAS GRABORIUS Persamdo kerezcius ant pagrabų, veselijų ir tt. 166 W. 18th St. Chicago, Ill.

JUOZAPAS LESZCZINSKIS

APTIEKORIUS Užlaiko naminius ir užrubežinius gyduoles, ir receptus išpildo kežna valanda su dideliu saugumu. Reikale nusidukoti pas jį, o busite užgandinti. Siunčiam gyduoles ir kitus miestas 3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

KAZIMIERAS RADZEVICZE

Tuojuas szale Lehigh Valley dype. Visokų arieklų ir alaus didelis zopostas, taipgi ir isz Europos visokių vny, cigarų ir visokių valgių ir olsterių. Pakolevini gali gauti nakyne ir prieteliszka rodą visame. Taipgi pardodu szipkortes ant visų linijų ir siuncziu pinigūs į visas dalis svieto pigiausiai ir saugiai. 121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

KUR VAŽIUOJI JONAI

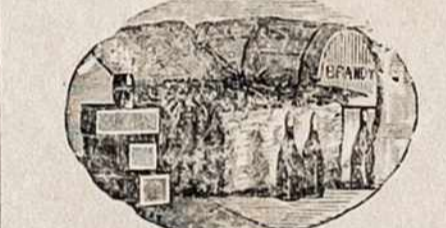
Užlaiko szalta alų, geriause degtinę ir kvepenzius Havanao Cigarus. JOS. BALTRIMAS 3337 Auburn Ave. Ferte 33

Jonas Brazauskis — UŽLAIKO — PIRMOS KLIAŠOS SALIUNA Szaltas Alus, Gardi Arielka Kvepianti Havanao Cigarai 3200 So. Halsted St. Chicago, Ill. Kamps 32-ro Str.

Linksmiausias Saliunas ANT BRIDGEPORTO Mrs. Onos Žilienės

Galvos neskaudės, niekad nedejuosi, jel tik pas Žilienę broli nusidusi. Cigarai Vynas Dekline rugine jau ant to nereikia nei sakti valkine, nes apie Žilienę visi gerai žino. MRS. ONA ŽILIENE 948 — 33rd St. Chicago, Ill. Netoli S. Morgan Str.

Paduodu dėl žinios visiems lietuviams!

Kad asz Juozapas Bareviche jau antri metai kaip asz uždėjam tikrą lietuviszką skloda visokių gėrymų arba (Wholesale Liquor Dealer). Užlaiko visokius gėrymus nuo pirmutinio iki paskutinio ir pardodu pigiau negu kiti. Teipgi turiu Sallunų ir Svetainę dėl Mitingų, Veselijų ir Balių. Meldžiu visų brolių lietuvių, kad reikalavimai kokių nors gėrymų, kožname reikale kreiptis pas mane, ale ne pas žydus, nes gausite geresnius gėrymus už pigesnę kainą ir katrie ateisite kaip persitikrinsite, busite visi užgandinti. Ant pareikalavimo siuncziu visokius gėrymus į visas dalis Amerikos. JUOZAPAS BAREVICZE 1701 — 1703 So. Canal St. kam. 17 St. CHICAGO, ILL.

R. S. Ivaszkeviche

Pirmutinis lietuviszkas iszdirdėjas visokiu mineralizsku gėrymų, kaip: GINGER ALE, PAPS, SALSERIO IR OBUOLINES SAIDES. 1645 W. 46th St. Art Ashland Ave CHICAGO, ILL.

NAUJAS GYVASTES BITTER TONIC TONOL

Geriausias gerymas nuo visokių ligų kaip tai: dėl Dispepsijos, Negromullavimo, Konstipacijos, Billausness ir t. t. TONOL DRUG CO. 22 nd Ir Sacramento Ave. Chicago, Ill.

PIRMOS KLIAŠOS MIZIKANTAS.

Grajinu ant piknikų, vestuvių, balių ir t. t. Ir da-gi esu geriausias barberis ir savininkas didelio saliuono. Kuris pas mane atsilankis, tas bus užgandintas. W. M. Karbowski, 14th and Jeffres ave., Grant Works, Ill

Lietuviškas Saliunas P. JAUKSCZCIO

Oi vyrelai alus, o stiklai miliniskai, geriausias vynos dektinė ruginė o cigarai tai net isz pacziuos turkijos kaip rukai tai net dumai kvepia. 2384 SO. LEAVITT ST. kerte 23rd Pl. Phone Canal 1924

George J. McFadden

ATTORNEY AT LAW, 1400 Title and Trust Bldg. 100 Washington St. Telephone Central 5076. Chicago.

JONAS MAZEIKO

Pirmiausias agentas ir notarijuszas dėl visokių reikalų ir rodos davėjas visose provose. Mēs iszprovojem kogeriausiai arba greitai sutikom. Kas norutumbt pirkt namus arba farma, tai mēs paskolinam pinigūs pigiause. JONAS MAZEIKO 130 Canalport Av., Tel. Canal 683

George J. McFadden

ATTORNEY AT LAW, 1400 Title and Trust Bldg. 100 Washington St. Telephone Central 5076. Chicago.

Lietuviška Pirtis

ALEX KUPSIAS Užlaiko geriausia lietuviszka, rusizka ir turkizska pirti ant Bridgeport. Mano pirtis buna ketvergais del moterų o pėnytyzlom ir subatomis del vyrų. Taipgi užlaiko puikų saliuoną su visokiais skaniais gerimais. Kuris pas mane atsilankys bus szirdingai priimtas. 3318 SO. MORGAN ST.

Skaitykit "Kataliką".

UNION BANK OF CHICAGO. Atsakančiausi Bankieriai viso se šakose. Mokame 3 proc. už padelius ir 2 proc. už "checking accounts" išesanciu \$1.000. Banka adara iki 8 val. vakare. UNION BANK CO. CHICAGO. Kalbame lietuviskai. LaSalle ir Randolph gatvių.

White Eagle Brewing Company. Išdirba geriausia bačkinį alų, per ką meldžiame pagodotų saliuonikų mūs brovaruę suselpti, o mēs pasistengsim suteikti prieinamas išlygas. 1703-15 S. ASHLAND AVE. CHICAGO.

DYKAI! DYKAI! REGISTRUOTA RAKTAMS RINKUTE. Ateikit į banką ir palikit vardą ir antrašą ir jaigu pamesit. Raktai jums bus sugražinti. Adara kasdien iki 6 val. vakare. Subatomis iki 9 val. vakare. Mokam 3 proc. už padelius, Apsaugojimo skrynukes randavojam už \$2.50 ant metų. Peoples Trust and Savings Bank 47-th St. & Ashland Ave. Chicago, Ill.

Viskas matoma. Wales Matoma Sudėjimo ir suraszo Maszina THE ADDER MACHINE CO. Wilkes-Barre, Pennsylvania. SAXE & HOGLE, WESTERN DISTRIBUTORS 161 State St., Chicago. Phone Randolph 2644. 3312 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Yards 3162.